

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 48
Gruodžio - December 11, 1992

SECOND-CLASS

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Richard Boucher, JAV Valstybės departamento spaudos atstovas, lapkričio 16 d. pareiškė: "Mes žvelgiame į ateitį ir bendradarbiausime su naująja Lietuvos Vyriausybe, kad išplėtotume puikius JAV ir Lietuvos santykius".

— Lietuvos Užsienio reikalų ministerija lapkričio 17 d. gavo Bosnijos ir Hercegovinos URM notą, kurioje konstatuojama, jog lapkričio 6 d. Bosnijos ir Hercegovinos Respublika bei Lietuvos Respublika užmezgė diplomatinis santykius. Tai 67-oji valstybė, su kuria Lietuva turi diplomatinis santykius.

— Vilniuje, prie namo Tauro gatvėje Nr. 10, lapkričio 24 d. atidengtos memorialinės lentos trijų lietuvių literatūros klasikų atminimui. Čia gyveno ir kūrė Vincas Krėvė (1940-1944), Vincas Mykolaitis-Putinas (1944-1967) ir Balys Sruoga (1940-1947). Memorialinių lentų autorius — skulptorius Antanas Žukauskas.

— Tarptautinis seminaras "Medicina ir farmacija šiuolaikinės ekonomikos sąlygomis" prasidėjo Vilniuje lapkričio 26 d. Seminaras surengtas jau šešis kartus medikamentais Lietuvą parėmusios tarptautinės organizacijos "Farmacininkai be sienų" iniciatyva. Prancūzijos sveikatos ir humanitarinės veiklos ministerija iš Paryžiaus į Vilnių atsiuntė šešis dėstytojus. Vilniaus universiteto teatro salėje bei auditorijose jie skaito paskaitas gydytojams ir farmacininkams.

— Menininkų rūmuose, Vilniuje, lapkričio 25 d. vyko konferencija "Suomijos — Lietuvos santykiai: praeitis, dabartis, ateitis". Simpoziumą surengė Suomijos ambasada kartu su Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija.

— Vilniuje, "Vartų" galerijoje, lapkričio 24 d. atidaryta penktoji personalinė dail. Elvyros Katalinos Kriauciūnaitės grafikos paroda.

— Lietuvos Respublikos energetikos ministerijoje lapkričio 17 d. pasirašyta sutartis tarp Mažeikių valstybinės įmonės "Nafta" ir JAV firmos "Foster Wheeler International" dėl įmonės rekonstrukcijos. Gamykla bus modernizuojama, kad atitiktų pasaulio standartus. Rekonstravimo projektui parengti reikalinga \$680,000 sumą skiria JAV vyriausybė. Projektui įdiegti prireiks apie \$80 milijonų.

LIETUVA UŽMEZGĖ SANTYKIUS SU KIPRU

Gruodžio 3 d. Lietuvos ir Kipro atstovai Jungtinėms Tautoms ambasadoriai Anicetas Simutis ir Andreas Jacovides JT rūmuose New Yorke pasirašė bendrą komunikatą, kuriuo Lietuva ir Kipras užmezgė diplomatinis santykius.

Komunikate nurodoma, kad abi valstybės siekia stiprinti taiką, demokratiją, teisingumą ir solidarumą, prisilaikydamos

AR LATVIJA SKRIAUDŽIA RUSUS?

— Lietuva cituoja Jungtinių Tautų komisijos tvirtinimą, kad tai netiesa —

Jungtinėse Tautose prasidėjo diskusijos dėl tautinių mažumų teisių pažeidimų Baltijos valstybėse. Tą klausimą į sesijos darbotvarkę yra įnešusi Rusija, ir jos atstovas pirmasis pasisakė Asamblėjos Trečiajame komitete gruodžio 2 dieną.

Po to, kai Rusijos ambasadorius Jurij Voroncov išdėstė visus Latvijos ir Estijos "nusižengimus" prieš šimtą metų įkurtose valstybėse gyvenančių rusakalbių skaičių (Lietuvos jis nelietė), Lietuvos misijos patarėja Gintė Damušytė nurodė jam dokumentą, kuris visus jo kaltinimus paneigia.

Rusijos atstovo kaltinimus paneigia ne kas kitas, o pačių Jungtinių Tautų delegacija, kuri šiemet spalio 27-30 dienomis lankėsi Latvijoje, pavesta iširti ten tikrąją žmogaus teisių padėtį.

JT delegacijos pranešimas

Lietuvos misijos patarėja aiškino, kad toji JT delegacija parengė pranešimą, kuriame padaryta išvada, jog Latvijoje nėra vykdomi "masiniai žmogaus teisių ir laisvių pažeidimai".

Pasak Jungtinių Tautų pranešimo, kalbėjo Damušytė, Latvijoje "stengiamasi atitaisyti kai kurias Sovietų režimo įvykdytas istorines nelygybes ir neteiseningumus". Nors pasitaiko individualių pažeidimų, jie jokiu būdu nereiškia diskriminacinės politikos prieš mažumas, o labiau sunkius pereinamojo laikotarpio pokyčius, kurie kelia nerimą visuomenėje. Jungtinės Tautos siūlė prasilenkimus "atitaisyti atitinkamame lygyje".

JT delegacijos raportas toliau pažymėjo, kad Latvijoje mažumos gyventojai nėra atleidžiami iš švietimo institucijų, neiškeliami iš butų ir neišstumiami iš Latvijos. "Lig šiol niekam neatimta teisė į pilietybę, ir jokia gyventojų dalis neišjungta" iš viešojo gyvenimo, buvo teigiama Lietuvos cituojamame Jungtinių Tautų pranešime.

Damušytė išreiškė viltį, kad šitokie Jungtinių Tautų oficialūs vizitai gali "būti priemonė atstatyti teisybę prieš apibendrintus kaltinimus, kurie yra politiškai motyvuoti ar remiasi klaidinga

— Kaune lapkričio 18 d. pašventintas paminklo Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui kertinis akmuo. Šį paminklą tautos didvyriams numatyta iškilmingai atidengti 1993 m. liepos 17 d., minint "Lituanicos" skrydžio per Atlantą 60-ąsias metines.

— Kaune įkūrimo 70-metį lapkričio 18 d. paminėjo Respublikinis pedagoginis muziejus.

tarptautinės teisės principų ir nuostatų. Taip pat reiškiamas įsitikinimas, kad susitarimas užmezgti diplomatinis santykius padės stiprinti tarpusavio ekonominį, prekybinį ir kultūrinį bendradarbiavimą.

Pasirašyme dalyvavo Kipro užsienio reikalų ministerijos pareigūnas James Droushiotis ir Lietuvos Nuolatinės Misijos patarėjas Algimantas Gureckas

informacija. Jie gali atlikti svarbią ir ankstyvą rolę preventyvioje diplomatijoje bei konfliktų sprendime ten, kur iš tikrųjų vyksta masiniai žmogaus teisių pažeidimai". Ji taip pat pranešė, kad Estijos Premjeras yra prašęs Jungtines Tautas pasiūsti ir į Estiją savo delegaciją, iširti žmogaus teisių padėtį.

Lietuvos misijos patarėja sveikino Latvijos ir Estijos vyriausybės sprendimus kviešti tokias JT delegacijas.

Apie padėtį Lietuvoje

Apibūdindama Lietuvos žmogaus teisių padėtį, Damušytė pabrėžė Lietuvos Konstitucijos garantuojamas teises ir laisves, tautinių mažumų ir kalbos įstatymus, valdžios paramą mažumų veiklai "atstatant tai, kas buvo prarasta ar sunaikinta per pastaruosius 50 metų", Sovietams vykdant rusifikacijos politiką.

Ji perdavė Lietuvos rekomendacijas dėl žmogaus teisių procesų įtvirtinimo Jungtinių Tautų struktūrose ir išreiškė Lietuvos vyriausybės ryžtą ginti "žmogaus teises, įtvirtinant demokratines institucijas, kuriant teisingą valstybę ir vykdant tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams".

Trečiojo komiteto svarstybose žmogaus teisių klausimais dar kalbėjo Mongolijos, Venezuelos, Jemeno, Vietnamo, Zambijos, Indonezijos ir Kapverde atstovai. Latvijos ir Estijos atstovai buvo numatę pasisakyti vėliau.

Kaip "skriaudžia" rusus

Savo ilgoje ir griežtoje kalboje posėdžio pradžioje Rusijos ambasadorius Voroncov pasakojo, skūsdamasis, kaip šimtai tūkstančių Estijoje ir Latvijoje gyvenančių rusakalbių negali tapti piliečiais, nors jie atvyko į šiuos kraštus iš tolimų Sovietų Sąjungos kampų statyti kelių, fabričių ir tiltų. Jų darbo patirtis gali padėti nepriklausomybę atgavusiai Baltijos valstybėm, aiškino Voroncovas, bet jie yra baudžiami vien už tai, kad jų tėvai Estijoje ir Latvijoje negyveno prieš 1940 m.

Be kita ko, bedarbiais pirmiausia tampa rusai. Šalia kietų laiko ir kalbos reikalavimų, kai kuriems jų, pavyzdžiui į pensiją išėjusiems karininkams, iš viso nesuteikiama teisė į pilietybę. Nors rusakalbiai sudaro 40% Estijos gyventojų, jie neturėjo teisės balsuoti ar kandidatuoti rinkimuose. Rusakalbiai Estijoje ir Latvijoje turi pasirinkti: ar pasiduoti spaudimui išvykti, ar tapti antros klasės žmonėmis, dėstė Voroncovas.

Trečiojo komiteto svarstybose žmogaus teisių klausimais dar kalbėjo Mongolijos, Venezuelos, Jemeno, Vietnamo, Zambijos, Indonezijos ir Kapverde atstovai. Latvijos ir Estijos atstovai buvo numatę pasisakyti vėliau.

Lietuvos premjerą Aleksandrą Abišalą su žmona Nijole ir ambasadorių Stasį Lozoraitį su žmona Daniela Philadelphiaje pasitinka LB apylinkės valdybos narės Aniliora Mašalaitienė ir Teresė Gečienė. Nuotr. Putino Mašalaitienė

LIETUVOS MINISTRO PIRMININKO VIEŠNAGĖ

PHILADELPHIA, PA

Lapkričio 14 d. Philadelphiaje lietuvius aplankė Lietuvos ministras pirmininkas Aleksandras Abišala su žmona Nijole. Iš Washingtono, kur premjeras praleido keletą dienų valstybiniais reikalais, jis atvyko traukiniu kartu su Lietuvos ambasadorium JAV Stasiu Lozoraičiu, jo žmona Daniela ir keliais ambasados pareigūnais.

Svečių priėmimu rūpinosi Philadelphiajos LB apylinkės valdyba, vadovaujama kopirmininkų Teresės Gečienės ir Kristinos Volertienės. Jom talkino Lietuviškų parapijų, Lietuvių Namų, BALFo, V. Krėvės lituanistinės mokyklos vadovai.

Traukinių stotyje premjerą pasitiko būrelis LB pareigūnų. Pirmas sustojimas — Šv. Andriejaus lietuvių parapija.

Prie bažnyčios durų svečius pasitiko klebonas Tėv. Timotiejus Burkauskas. Svečiai

paruošti mokiniai padeklamavo eilėraščių. Parapijos komitetas, vadovaujamas Jono Puodžiūno, pakvietė svečius pasivaikinti. Svečiams pasirašius lankytojų knygoje, išskubėta prie Laisvės Varpo.

Amerikos Nepriklausomybės aikštėje, prie Laisvės Varpo, svečių pasitiktį atvyko Philadelphiajos miesto burmistras Edward Randell. Abišala padėjo Lietuvos vėliavos spalvų vainiką su užrašu lentelėje, kad Lietuvos žmonės dėkingi Amerikos žmonėms.

Po iškilmių, Sheratono viešbutyje su premjeru pietavo apie 60 asmenų. Su lietuviais dalyvavo kongr. R. Borski, Foreign Policy Research Instituto direktorių tarybos pirm. dr. D. Pipes, kelių amerikiečių stambių verslo įmonių vadovai, latvių ir estų at-

LIETUVA LAUKIA POPIEŽIAUS, BET NETURĖS KUR JĮ PRIIMTI

Artėja Popiežiaus atvykimo data, o Vilniaus arkivyskupijos kurija dar vis neatgauna savo namų, kurie jai oficialiai grąžinti Lietuvos Respublikos vyriausybės potvarkiu 1991 m. gegužės 18 d. Tie istoriniai vyskupų rūmai yra netoli Katedros, Šventaragio g. nr. 4.

Anksčiau ten buvo įsikūrusios įvairios įstaigos, kurioms buvo pranešta išsikelti. Išsikėlė visi, išskyrus "Respublikos" redakciją, kuri užima antrąjį ir trečiąjį aukštą. Redakcijai buvo siūlyta kitos patalpos bent dviejose vietose, bet, jos nuomone, nei vienos, nei kitos jai netinkančios. Esą atsakymas išsikraustyti nereiškia, kad "Respublika" nesuprastų arkivyskupijos rūpesčių ruošiantis Popiežiaus vizitui.

Tai taip redakcija ir tebesėdi. Nors remontas jau vykdomas kituose aukštuose, kol redakcija tebešimininkauja dviejuose aukštuose, neįmanoma tų patalpų restauruoti.

Vilniaus arkivyskupas metropolitas Audrys Bačkis patalpų reikalą jau yra daug kartų rašęs įstaigoms, kreipęsis į miesto savivaldybę ir vyriausybę. Arkivyskupas Bačkis dar ir dabar tebe-

laukia atsakymo į savo raštą premjerui Abišalai. Gal dabar naujoji vyriausybė, vadinama komunistine, padės reikalą pajudinti iš mirties taško, nes Abišalai, matyt, svarbiau buvo pamatyti Ameriką, o ne sutvarkyti reikalą Vilniuje.

Tuo tarpu dabar du Vilniaus vyskupai gyvena Šv. Mikalojaus parapijos klebonijoje, kur turi dirbti visa Vilniaus arkivyskupijos kurija. Čia turėtų įsikurti ir Popiežiaus kelionės į Lietuvą rengimo komitetas. Be to, iki Popiežiaus atvykimo liko vos aštuoni mėnesiai. Jei namai nebus sugrąžinti, Vilniaus arkivyskupas negalės Popiežiaus priimti.

Visos Lietuvos vyskupijos yra atgavusios savo kurijų patalpas, tik Lietuvos sostinėje neįmanoma prisipaštyti, kad pagaliau būtų įvykdytas Vyriausybės potvarkis ir sugrąžintas gyvybiškai reikalingas pastatas. Lietuvos tikintieji šito negali suprasti. Sunku tai suprasti ir išeivijos lietuviams, kurių spaudoje tas reikalas keltas jau ne sykį. Nejaugi "Respublika" laukia, kad ją su policija išmestų, o ji paskui užsidėtų sau "herojaus" vainiką? — taip mano ne vienas sostinės gyventojas.

DĖL DALYVAVIMO LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMUOSE

Lietuvos Ambasada Washingtono pranešė, kad ji nuo gruodžio 3 d. pradėjo registruoti šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstijose esančius Lietuvos piliečius, norinčius dalyvauti Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose. Juose galės dalyvauti tik tie asmenys, kurie turi naujo pavyzdžio žalios spalvos Lietuvos Pasą arba Lietuvos Piliiečio

Pažymėjimą.

Naujajį Lietuvos Pasą arba Piliiečio Pažymėjimą gavusiems lietuviams, kurie užsiregistravo spalio mėn. 25 d. Seimo rinkimams, nereikia iš naujo registruotis Prezidento rinkimams.

Asmenys, kurie nebuvo užsiregistravę rinkimams į Seimą, ir nori dalyvauti Prezidento rinkimuose, privalo kuo greičiau pranešti šiuos duomenis:

1. Vardą ir pavardę,
2. Gimimo datą (metai, mėnuo, diena),
3. Gimimo vietą,
4. Kada ir iš kurios vietovės išvyko iš Lietuvos,
5. Dabartinį adresą,
6. Piliiečio pažymėjimo ar naujojo Lietuvos Paso numerį.

Piliiečio Pažymėjimai išduodami Lietuvos Ambasadoje Washingtono, Generaliniame konsulate New Yorke bei Garbės Generaliniuose konsulatuose Chicagoje ir Los Angeles. Naujieji Lietuvos Pasai išduodami tik Lietuvos Vidaus Reikalų Ministerijoje Vilniuje.

Atsakant į ketvirtą punktą, būtina nurodyti ne tik miestą, bet ir gatvę, ne tik apskritį, bet ir valsčių bei kaimą.

Lietuvos piliečiai, kurie nedalyvavo rinkimuose į Seimą, tačiau nori dalyvauti Prezidento rinkimuose, atsakymus į aukščiau paminėtus šešis punktus turi siųsti vienai iš sekančių Lietuvos diplomatinėjų ir konsulinėjų įstaigų:

EMBASSY OF LITHUANIA
2622 16th St., N.W.
Washington, DC 20009
tel.: 202 234-5860

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd St.
New York, NY 10024
tel.: 212 877-4552

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
3236 N. Sawtooth Court
Westlake Village, CA 91362
tel.: 805 496-5324

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
6500 South Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629
tel.: 312 582-5478.

Šv. Jurgio parapijoje Philadelphijoje lankėsi Lietuvos premjeras. Nuo vėliavos iš dešinės į kairę: klebonas kun. dr. J. Anderlonis, D. Lozoraitienė, N. Abišalienė, ambasadorius St. Lozoraitis. Kartu stovi svečius pasitikę Lietuvos Vyčių ir parapijos veikėjai. Nuotr. Putino Mašalaičio

LIETUVOS MINISTRO PIRMININKO VIEŠNAGĖ

(atkelta iš 1 psl.)

stovai ir t.t. Invokaciją sukalbėjo Tėv. Burkauskas. Vaisėms vadovavo Teresė Gečienė.

Miesto burmistras E. Randell pasveikino premjerą ir ambasadorių Lozoraitį, premjerui įteikdamas miniatiūrinę Laisvės Varpo repliką. Lozoraitis pristatė premjerą. Viktorui Nakui vertėjaujant, premjeras kalbėjo Rusijos kariuomenės išvedimo, pirmojo tūro rinkimų rezultatų, ekonominių problemų klausimais.

Vaisės baigtos prel. Leono Pečiukevičiaus žodžiu, prisimenantį 1940 m.

Viešbučio vadovybė pasistengė svečius ypatingai pagerbti. Prie įvažiavimo į viešbutį plevėsavo Lietuvos trispalvė, o prie paradinių durų viešbučio administracija svečius pasitiko.

Vyriausiasis šefas, kuris yra lietuvių kilmės Jeffrey Klovas, paruošė ypatingų patiekalų.

Neaplenkta ir kita lietuvių parapija — Šv. Jurgio — šiemet mininti 90 metų sukaktį. Svečius lauke pasitiko Lietuvos Vyčiai ir pasipuošę parapičiai. Įžengus į bažnyčią, sugaudė Petro Petraičio valdomi vargonai. Klebonas kun. dr. Juozas Anderlonis svečius pasveikino lietuvių ir anglų kalbomis. Vyčių atstovai įteikė dovanėles. Svečiai pasirašė lankytojų knygoje ir buvo pristatyti klebonui emeritui prel. dr. Vytui Martusevičiui, buvusiam aktyviam lėšų telkėjui Lietuvai laisvinti.

Lietuvių Namuose įvyko premjero susitikimas su lietuvių visuomene, dalyvaujant arti 200. Vadovavo LB Pietryčių apygardos pirm. Linas Kučas, svečių supažindinęs su pastato istorija. Jis priminė, kad čia yra lankęsi dr. J. Basanavičius, M. Yčas, dr. J. Šliūpas, dr. P. Vileišis, Darius ir Girėnas. O dabar po ilgų nelaisvės metų sulaukta Lietuvos ministro pirmininko!

Svečius pasveikino Lietuvių Namų tarybos pirm. Romas Tautkus, o premjeras papasakojo apie gyvenimą Lietuvoje, jos džiaugsmus ir rūpesčius, reikšdamas viltį, kad komunizmas niekadoms nesugrįš. Atsakė į klausimus.

Po šio susitikimo, ten pat veikiančiame Kultūros Centre, JAV LB Krašto valdyba savo būstinėje surengė svečių susitikimą

dėmesį į Rusijos 14-tos divizijos rolę Transdnestro konflikte, ir kaip šios divizijos gerai apginkluoti kareiviai destabilizuoja padėtį. Komentuodamas rezoliucijos kompromisinį tekstą, kuriuo siekiama konsensuso, Moldovos ambasadorius pabrėžė, kad būtų norėjęs, kaip ir Baltijos valstybės, akcentuoti šio klausimo besąlygiškumą ir skubumą.

Kostarikos ambasadorius Tattenbach, vienintelis Lotynų Amerikos šalių atstovas, kalbėjęs per debatus kariuomenės išvedimo klausimu, savo kalbą pradėjo išskeldamas savo krašto ir Baltijos valstybių bendrus idealus — laisvę, suverenumą ir nepriklausomybę. Ambasadorius palygino neprašytą kariuomenės buvimą kuriam nors krašte su nelauktu

(nukelta į 5 psl.)

20 MILIJONŲ VAIKŲ NUKENTĖJO NUO KARŲ

Jungtinių Tautų Vaikų Fondas (UNICEF) savo pranešime Genevoje įvykusioje JT Vaikų Teisių gynbos komiteto antroje sesijoje pranešė, kad vien tik per paskutinį dešimtmetį dėl pasaulyje vykstančių ginkluotų konfliktų nukentėjo virš 20 milijonų vaikų. Pusantrą milijono vaikų mirė, daugiau nei keturi milijonai prarado regėjimą, buvo sužaloti ar sužeisti.

Apie 12 milijonų tapo benamių, o penki milijonai iš ginkluoto konflikto zonų pasitraukusių vaikų gyvena pabėgėlių stovyklose.

Dokumentą parengė iš dešimties nepriklausomų ekspertų sudarytas tarptautinis komitetas, kuriam pavesta ištirti, kaip yra vykdomos Vaikų Teisių Konvencijos nuostatos.

Pažymima, kad vaikai labiausiai kenčia nuo "netiesioginių" karo pasekmių. Ginkluotieji konfliktai suardo gyvenimą reguliuojančias infrastruktūras, medicininio aptarnavimo sistemą, sugriaua mokyklas. Tačiau bėdas ir ligas yra pati pagrindinė konfliktinėse zonos gyvenančių vaikų mirties ir invalidumo priežastis. (VR)

su Philadelphijoje gyvenančiais valdybos pareigūnais. Prie Dainos Krivickaitės paruošto stalo jaukiai pabendrauta.

Po devynetą valandų trukusio vizito, svečiai traukiniu išvyko į Washingtoną. Reklama tarp amerikiečių rūpinosi LB Krašto valdybos vicepirm. Rimantas Stirbys ir Teresė Gečienė. Vizitą filmavo ir plačiai parodė dvi TV stotys. Premjerą lydėjo milijoni-

nio tiražo "The Philadelphia Inquirer" užsienio korespondentas Steve Seplov ir išsamiai aprašė.

Philadelphiečiai džiaugėsi, kad jų kolonija svečiams parodyta visapusiškume įvairume ir sugebėta išleisti ir už lietuviškojo kiemo ribų.

Alg. Gečys

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk Darbininką.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALIS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813 360-5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINCFM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virgijina Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379.
PHONES (718) 326-1282; 326-3150

TAI MŪSŲ VIENTELĖ VIETA.
GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

TAIP KALBAMA JUNGTTINĖSE TAUTOSE DĖL RUSIJOS KARIUOMENĖS IŠVEDIMO

Lapkričio 25 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja, prieš priimdama Baltijos valstybių pateiktą rezoliuciją dėl Rusijos kariuomenės atitraukimo, išklausė daugelio valstybių atstovų pasiūlymų, kurių dalis "Darbininke" jau atspausdinta. Dabar pateikiamos santraukos kitų atstovų kalbų.

Vengrija ir Danija

Iš savo patirties, Vengrija užstojo Baltijos valstybes, palygindama šią Baltijos valstybių rezoliuciją kaip nepuolimo pakto gulbės giesmę. Visiškas kariuomenės išvedimas galų gale užbaigtų imperializmo siekius.

Prisimindamas, kad 1991 m. birželio 30 d. paskutinis sovietų kareivis paliko Vengrijos žemę, Vengrijos ambasadorius Andre Erdos linkėjo Rusijai ir Baltijos valstybėms naudoti diplomatinį lankstumą ir toleranciją atstatyti pilnus normalius santykius.

Kalbėdamas apie Šiaurės šalių susirūpinimą kariuomenės išvedimo suspendavimu, Danijos ambasadorius Bent Haakonsen išreiškė viltį, kad Rusija toliau vykdys savo įsipareigojimus pagal Helsinkio dokumentą.

"Baltijos kraštų reikalavimas išvesti kariuomenę yra teisėtas ir negali būti surištas su bet koku kitu politinio klausimo sprendimu", pabrėžė amb. Haakonsen. "Šiaurės šalis supranta praktines, socialines ir ekonomines problemas, kurias Rusija pergyvena ryšium su kariuomenės išvedimu, ir mano, kad užsienio parama gali padėti tas problemas išspręsti. Bet ty problemų negalima naudoti pretekstu kariuomenei neišvesti", baigė Danijos atstovas.

Rusijos ambasadorius aiškina savo pozicijas

Rusijos ambasadorius Julij Voroncov pažymėjo, kad jo šalis siekia gerų kaimyniškų santykių su Latvijos, Lietuvos ir Estijos valstybėmis. Rusijos Federacija pasiruošusi padaryti viską, kad būtų išspręstos šiuo metu egzistuojančios tarpusavio santykių problemos. Priminė, kad Rusija nuosekliai rėmė Baltijos šalių nepriklausomybės siekius, ir teigė, jog Rusija ir toliau remia šių valstybių nepriklausomą demokratinę vystymąsi ir mato jose partnerius kuriant naują Europą.

Tačiau Rusijos ir Baltijos šalių santykiuose yra likę keletas problemų, tarp jų — Latvijos, Lietuvos ir Estijos teritorijoje esanti kariuomenė, kurią Rusija buvo priversta perimti savo jurisdikcijon kaip SSRS teisių paveldėtoja. Rusijos Federacijos prez-

dentas Jelcin ne kartą pareiškė, kad jo šalis yra aiškiai nusprendusi pilnai išvesti jos jurisdikcijoje esančią kariuomenę iš Baltijos šalių. Rusija ir Lietuva yra pasirašiusios kariuomenės išvedimo iš Lietuvos teritorijos iki 1993 m. rugpjūčio 31 d. grafiką kartu su kitais dviem susitarimais, liečiančiais kariuomenės išvedimą. Rusijos pusė yra pasiūlusi išvesti savo jurisdikcijoje esančią kariuomenę iš Latvijos ir Estijos iki 1994 metų pabaigos, jeigu bus susitarta dėl tvarkingo kariuomenės funkcionavimo iki pasibaigiant išvedimui.

Kariuomenės išvedimas yra ne vienintelė Rusijos ir Baltijos šalių tarpusavio santykių problema. Kadangi šių valstybių ekonomikoje vyksta gilūs struktūriniai pertvarkymai bei nutrūko egzistavę prekybiniai ryšiai, atsirado problemų ekonominiuose šių šalių santykiuose.

Dar viena sudėtinga problema yra Baltijos valstybių rusakalbiai gyventojai. Jų padėtis Latvijoje ir Estijoje verčia rimtai susirūpinti, aiškino Voroncovas. Pasak jo, kalbama apie du milijonus žmonių, kurių teisės yra "masiška" pažeidžiamos. "Mūsų nuomone, Latvijoje ir Estijoje turi būti atšaukti įstatyminiai aktai, pažeidžiantys etninių rusų teises", — pažymėjo Rusijos atstovas. Šis klausimas turi būti sprendžiamas nedelsiant, ir todėl Rusijos Federacijos prezidentas iškėlė jį Jungtinėse Tautose, kur jis bus nagrinėjamas šios Generalinės Asamblėjos Trečiajame komite- te.

"Rusija pasiruošusi konstruktyviai ir atsakingai bendradarbiauti su Baltijos valstybėmis. Tokio bendradarbiavimo pa-

vyzdžiu gali būti derybos tarp Latvijos, Lietuvos, Estijos delegacijų ir Rusijos delegacijos, ruošiant šios rezoliucijos projektą, kuris yra pateiktas priimti konsensuso keliu", baigdamas pasakė Rusijos atstovas.

Kanados, Australijos ir Naujosios Zelandijos vardu kalbėjo Kanados ambasadorė Louise Frechette. Ambasadorė kariuomenės buvimą Baltijos šalyse pavadino "rimta kliūtimi" šių valstybių suverenumo įtvirtinimui. Šio klausimo taikingas sprendimas, pasakė Kanados atstovė, yra būtinas regiono ir Europos saugumui. Nerimą kelia paskutinis Rusijos įsakymas suspenduoti karinių pajėgų pasitraukimą. "Tokie vienašališki veiksmai", pasakė ambasadorė, "neatitinka derybų dvasios ir šalių rodytos geros valios".

Trijų valstybių vardu, ambasadorė Frechette pasveikino jau pasirašytus Lietuvos-Rusijos susitarimus dėl kariuomenės pasitraukimo ir ragino abi šalis gerbti sutartyse pratomas sąlygas ir pasitraukimo grafiką.

Kanados ambasadorė pabrėžė savo, Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausiųjų nuostatą, kad į derybas dėl kariuomenės pasitraukimo nereikėtų įtraukti kitus šalutinius klausimus, kurie, pasak ambasadorės, "tikrai komplikuoja visoms interesuotoms šalims jau ir taip sudėtingą klausimą".

Moldovos ambasadorius Tudor Pantiru priminė, kad jo Respublika atsidūrė panašioje politinėje ir istorinėje situacijoje, kai Molotovo-Ribbentropo pakto išdavoje Moldova buvo SSSR-gos okupuota, kaip ir Baltijos valstybės. Ambasadorius atkreipė

Lietuvos premjeras A. Abišala padeda pakrauti siuntinius į Philadelphijos BALFO skyriaus suorganizuotą talpintuvą, skirtą Lietuvos buvusių tremtinių ir politinių kalinių sąjungai Kaune. Iš k. a. Abišala, kun. T. Burkauskas, M. Majauskienė ir V. Banevičius. Nuotr. Antano Krušinsko

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Skausmingi sprendimai**

Per Vilniaus radiją užsienio lietuviams skirtose laidoose LDDP vidaus ir užsienio politikos bei tarppartinių santykių klausimais iki lapkričio 25 d. daugiausia kalbėjo Algirdas Brazauskas, Česlovas Juršėnas, Gediminas Kirkilas, Justinas Karosas ir Neris Germanas.

Pirmojo naujai išrinkto Seimo posėdžio išvakarėse, lapkričio 24 d., Karosas stipriai apeliavo į dešiniąsias ir centro partijas sudaryti "didžiąją koaliciją". Jei jie siūlymą atmestų, — tai, Karoso žodžiais, "kentės Lietuva". Klausytojui susidarė įspūdis, kad už galimus LDDP nepasisekimus atsakomybės našta iš anksto planuojama krauti ant opozicijos pečių.

Juršėnas lapkričio 20 d. irgi tiesė opozicijai alyvos šakelę. Tik su tam tikru išdidumu: turime žmonių ir patirtį, ir Lietuvos naudai "dirbsime vieni patys", jei į bendrą darbą opozicija eiti nepanorėtų.

Nors Vytautas Landsbergis ir Aleksandras Abišala viešai pasizadėjo atskirais atvejais ir specialiose misijose LDDP valdžiai talkinti, tačiau LDDP vadų siūlomai "didžiąjai koalicijai" entuziazmo neparodė. Sąjūdžio vykdomasis sekretorius Andrius Kubilius lapkričio 24 d. kiek praskleidė dešiniuosius opozicijos būsimosios taktikos šydą: neisime nei į vyriausybę, nei į Seimo komisijų pirmininkus, sudarysime "šešėlinę vyriausybę" ir ruošimės rinkimams.

Kiekvienas Seimo narys, pozicijoje ar opozicijoje, turi ne tik įstatymingą, bet tautinę ir moralinę pareigą dirbti Lietuvos naudai. Opozicijos "šešėlinė vyriausybė" valstybės stiprinimo procese atliks svarbų vaidmenį, jei savo kritiką LDDP valdžiai iš

su konstruktyviomis alternatyvomis.

Visose demokratijose laimėjusioji pusė pralaimėtojams visada siūlo alyvų šakelę, ir pradžioje dirbama be didesnių kivirčių. Amerikoje naujoji opozicija 100 dienų nekritikuoja naujosios vyriausybės. Vėliau prasideda kasdieninis juodas darbas su kritika, konfliktais, susitarimais ir parlamentiniais manevravimais. Visiems privalu dirbti krašto "labui", tik iškyla to "labo" skirtingos interpretacijos. Taip bus ir Lietuvoje.

Rašantysis kartą spaudoje yra pasakęs, kad LDDP lyderis Brazauskas (šiuo metu laikinai einąs valstybės prezidento pareigas), prisieimęs atsakomybę, pirmiausia turėtų padaryti skaudžių sprendimų, ne opozicijos, bet savosios partijos atžvilgiu. Po pirmųjų trijų naujojo Seimo posėdžių, kai šios mintys rašomos, tebesu to paties įsitikinimo.

Pirmiausia LDDP vadovybės iniciatyva iš tos partijos Seimo atstovų turėtų būti išjungti buvę slaptųjų Sovietų tarnybų talkininkai ir visuomenei žinomi stribai. Bent pačios stambiosios žuvis.

Kaip pavyzdį, paimkime rašytoją Vytautą Petkevičių, kuris 1988 m. darė tokius teigimus: Sovietų Sąjunga — "mūsų šalis" ir "bendroji Tėvynė". Lietuva — tik "tėviškė", stribai bent pradžioje — "šventi žmonės". Stalinui — "pakrūmių" (t.y. partizanų) karas buvo naudingas, ir todėl stribus stabdęs nuo laimėjimo ("Literatūra ir menas", nr. 27). Šių žodžių iki šiol jis nėra atšaukęs, už piktažodžiavimą lietuvių tautos neatsiprašęs, ir LDDP pašaukė jį kurti Lietu-

(nukelta į 4 psl.)

Našlaičiai Lietuvoje

Ši problema Lietuvoje yra didžiulė, ir ją konferencijai referavo Regina Kučienė ir dr. Albinas Prunskienė.

Šiuo metu Lietuvoje yra virš 9200 našlaičių ir vaikų, netekusių tėvų globos. Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministerijos žinioje yra 24 valstybiniai vaikų globos namai su 2257 našlaičiais ir 6 specializuoti kūdikių namai su 492 našlaičiais.

Apie 7000 vaikų laikomi našlaičiais, kuriuos tėvai paliko dėl įvairių priežasčių, dažniausiai dėl girtavimo, skyrybų, nusikaltimų ir sėdėjimo kalėjimuose. Didžiumą jų auklėja ir išlaiko giminės, artimieji ir šiaip geros valios žmonės. Valstybės globojimuose našlaitynuose sąlygos yra gan sunkios. Priežiūra ten disciplinarinė, be motiniškos meilės, kuri būtina augančiam vaikui. Ten užaugę vaikai išeina į gyvenimą be atsakomybės jausmo, gimdo panašius vaikus ir, laikydamiesi tos pačios sistemos, juos dažnai palieka.

Tiems vaikams pagelbėti Lietuvoje susikūrė organizacija "S. O. S. Lietuvos Vaikai". Į jos šauksmą atsiliepė ir išeivija, įkurdamas jos padalinius, kurie sėkmingai renka aukas.

Paramos buvo ieškoma ir kitur. Pasaulinis Krikščionių Vaikų fondas, kurio centras yra Richmonde, Virginijos valstijoje, žada duoti paramą 900 našlaičių ir jų augintojams, jei vienas iš maitintojų, vyras ar žmona, yra palieges, žuvęs ar miręs.

EFEKTINGESNEI LIETUVOS PARAMAI

— Išeivijos organizacijų konferencija —

KĘSTUTIS K. MIKLAS
3

Viena tautietė iš Chicagos paskyrė \$10,000 remti našlaičiams ir vaikams be tėvų globos.

Garsusis krepšininkas Šarūnas Marčiulionis pažadėjo remti 100 našlaičių ir vaikų su įvairiais negalavimais.

JAV LB Švietimo taryba kartu su Socialinių reikalų taryba šiame krašte vykdė vajú. Iki šiol jau trys talpintuvai su vaikiškais drabužiais, sausu maistu ir mokykliniais reikmenimis išsiųsti į Lietuvą. Vienas talpintuvas su drabužiais vaikams ir suaugusiems nusijustas ir į Sibirą, kai ten kūrėsi lietuvių bendruomenė. Sibiro lietuviai buvo nepaprastai sujudinti, susilaukė tokios netikėtos siuntos, ir dar net iš Amerikos.

Pagalba invalidumas vaikams

Vaikų invalidumas ir įvairios lėtinės ligos, kurios Lietuvoje neįmanoma pagydyti, yra didžiulė problema.

JAV LB Socialinių reikalų tarybos pastangų dėka tokiems vaikams yra sudaromos sąlygos nemokamai gydytis JAV esančiose Shriners ligoninėse. Jos suteikia medicinos pagalbą tik tokiems vaikams, kurių diagnozė nustato, kad jie turi ortopedines problemas, stuburo iškyrimą, trapių kaulų ligą, klubų išsivys-

tymo ligą ar išnirimą, kojų iškyrimą, nenormalų rankų ir kojų augimą bei nugaros problemas ir odos apdegimo problemas.

Ši taryba yra įkūrusi tam reikalui specialų komitetą "Lietuvos Vaikų Viltis", kuris bendradarbiauja su atrankos komitetu Lietuvoje, prižiūri prašymus ir perduoda Shriners ligoninėms galutinai spręsti.

Iki šiol Chicagoje jau gydėsi 14 vaikų, iš kurių 7 pagydyti grįžo į Lietuvą. Los Angeles Shriners ligoninėje dar gydos penki. Iki šių metų galo bus padėta 24 sunkiai sergantiems vaikams.

Vieno vaiko gydymas siekia nuo \$100,000 iki pusės milijono dol., ir tas išlaidas padengia Shriners ligoninės. Komitetui kainuoja vaiko ir motinos ar tėvo ar globėjo atvežimas, jų išlaikymas prieš ir po operacijų. Tai susidaro apie \$5000 - \$6000 vienam vaikui. Lietuvos oro linija atveža nemokamai vaikus ir tėvus iki Frankfurto ir iš Frankfurto paskui grąžina į Lietuvą.

Pagalba psichiniai sergantiems vaikams

Šia tema kalbėjo Rimas Jakas ir Dana Baltutytė. Šiuo reikalu susirūpinta visiškai neseniai. Tik šiemet liepos 1 d. Lietuvos vyriausybės parodymu buvo įkurtas Ugdymo Centras "Viltis", kur būtų lavinami vaikai nuo 2 iki 16 metų amžiaus, turintieji

sunkius psichikos ir motorikos sutrikimus. Centrą finansuoja Vilniaus savivaldybė. Dauguma specialiųjų įrengimų ir žaislų gauta kaip aukos iš užsienio labdaros organizacijų.

Vilniuje veikia ir dr. Dainiaus Puro įsteigtas Vaikų Psichinės Sveikatos centras, su kuriuo tamprius ryšius palaiko LB Philadelphijos apylinkė, teikdama jam visokeriopą paramą mokymo priemonėmis ir įrengimais. Jam buvo nupirktas ir kompiuteris su printeriu, taip pat daug programų, skirtų įvairaus laipsnio psichiniai nesveikiems vaikams lavinti. Daug tų programų buvo gauta dovanai iš įvairių Amerikos mokslo institucijų, ir tai sutalpė daug pinigų.

APPLE veikia

Angliškai skamba kaip kokios obuolio organizacija. Iš tikrųjų tai lietuvių profesionalų mokytojų sukurta organizacija mokyklinio amžiaus švietimui Lietuvoje patobulinti, pritaikant vakarietiškus principus, "American Partnership for Lithuanian Education" (APPLE).

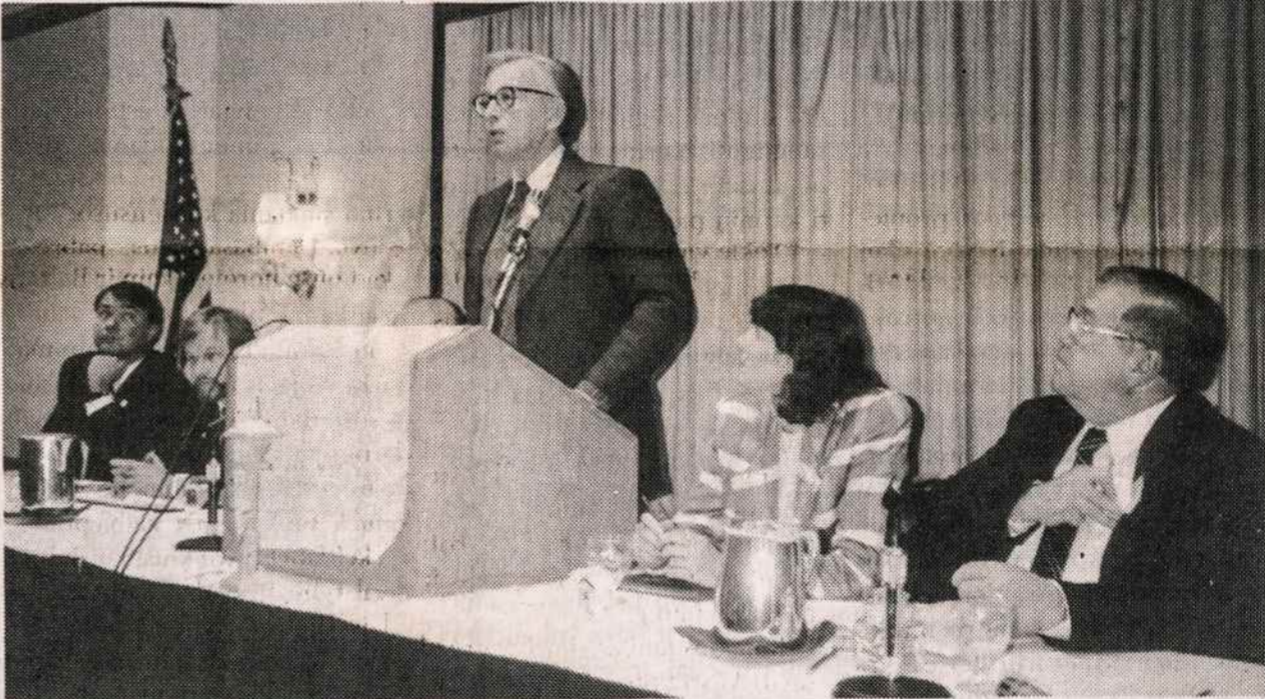
APPLE veikia nuo 1990 m. rudens. Jos įkūrėja ir iki šiol jai vadovauja, kaip generalinė direktorė, Vaiva Vėbraitė-Gust. Būstinė yra West Hartforde, CT. Narių turi 260, iš kurių 40% — pokario ateivių vaikai, 40% — ankstesniųjų ateivių vaikai ir 20% — svertimtaučiai. Visi yra profesionalai mokytojai ar lektoriai.

Organizacijos tikslas — bendradarbiauti su Lietuvos mokytojais ir padėti jiems, supažindinant su vakarietiška dėstytojų metodika, ypatingai anglų kalboje ir jos dėstytoje. Jau dveji metai iš eilės APPLE Lietuvoje vadovavo seminarams.

Pernai buvo nuvykę 50, o šiemet — net 80 mokytojų, įvairių sričių specialistų. Šių metų seminaruose dalyvavo virš tūkstančio Lietuvos mokytojų, suvažiavusių savanoriškai. Seminarai vyko įvairiose Lietuvos vietovėse.

Lietuvos Kultūros ir Švietimo ministerija tuos seminarus skatino ir rėmė. Svečiai dėstytojai

(nukelta į 4 psl.)

Lietuvos ambasadorius Stasys Lozoraitis moderuoja simpoziumą apie efektingesnės paramos Lietuvai organizavimą per pagerintą planavimą. Iš kairės: Jurgis Lendraitis, dr. Vitolis Vengris, Vaiva Vėbraitė-Gust ir Alfredas Jakniūnas. Nuotr. Kęstučio Miklo

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje**ANTANAS RUBŠYS**
Manhattan College**75**

Metamorphoseose tou Sotiros — Išganytojo Atsimainymo vienuolynas turbūt yra ant aukščiausios uolos iš visų Meteora. Eremitas Atanasijus jam davė "Meteoros" — "[Ore] Pakabinatas" vardą. Tai uola su plačiausia viršūne. Vietos pakanka net kečurioms šventovėms. Išganytojo Atsimainymo šventovė yra seniausia ir didžiausia Meteora šventovė. Vienuolynas turtingas relikvijomis, ikonomis, ir turi namą svečiams. Nykiame sode lyje vienuolis veda gilų pokalbį su jaunuoliu. Pokalbis neįprastai lėtas. Atrodo, kad kiekvienas žodis sveriamas ne vieną, bet kelis minutes.

Šventovė spindi Viešpaties atsimainymo ikona. Jai būdingas judesys — atsimainymas: Judesys Jėzaus veide, rankose, rūbuose, judesys šventuosiuose, kurie supa Jėzų, judesys visoje žemėje. Atsimainymas tikrai galingas! Atsimainymas — Paskuti-

nis teismas. Šventovė daug vietos skiria Marijos, Dievo Motinos ikonoms. Joms būdinga arba nuostaba, arba skausmas.

Meteora lankymas supažindina ne tik su krikščionių vienuoliais, bet sudaro progos pasižvalgyti po nuostabiai gražias apylinkes. Agia Triada — Švč. Trejybės vienuolynas, be abejo, tam tinkamiausia vieta. Prieš akis dinga uola su vienuolyno pastatų vainiku. Pastatų sienos baltai dažytos, o stogai raudonų čerpių. Fone miškingi Pindos kalnagūbriai su mėlynu dangumi. Tarp didingosios uolos ir Pindos kalnagūbrių driekiasi gilus Penios upės slėnis. Pasiekus patį vienuolyną ant uolos viršūnės patogiai uoloje išskobtu takeliu, vaizdas užima kvapą. Pietų pusėje Tesalijos lyguma dingsta tolimame rūke, o iš vakarų, iš šiaurės ir iš rytų dunkso masyvūs kalnai. Žemai, tarsi po kojomis, Kalambakos stogai. Ir jie iš rau-

donų čerpių.

— Dar vieną vienuolyną aplankysime — Šv. Stepono, — kartojta gidė mums lipant iš autobuso.

Šį kartą lipiti nereikia. Pakeliamasis tiltas su vienuolynu jungia kalnų slaitį, kuriame sustojo mūsų autobusas. Šv. Stepono vienuolynas, būdamas lengvai prieinamas, teberodo musulmonų pomėgį kapoti ikonas ar bent išbadyti šventųjų akis. Tai ryškų vienuolyno šventoriuje. Įėjus į Šv. Stepono šventovę, gidė atkreipia mūsų dėmesį į turkų išniekintą šventovę. Ji sako, kad graikai turksų laiko ir laikys barbarais. Turkų ir graikų sankirčio šaknys, anot graikų, nėra religinės, bet politinės. Bet turkai, būdami musulmonai, negali pakęsti krikščionių ikonografijos — rašymo paveikslais. Ikonos musulmonams yra baisus Dievo įžeidimas.

Pastebėjęs bėgiojančius vaikus, klausiu gidę, iš kur tie vaikai vienuolyne.

— Šv. Stepono vienuolyne dabar yra pradžios mokykla, — paaiškina.

Kelionė po klasikinę Graikiją baigiasi

Pajudėjęs iš Meteora, gidė pereina per autobusą, sustodama prie kiekvieno keleivio. Teiraujasi, kaip patiko kelionė, ar

nėra klausimų, ir primena, kad šį vakarą grįšime į Atėnus.

Graikai yra puikiai pasiruošę turizmui. Gidai, dažniausiai gidės, yra išsilavinę žmonės. Be to, jie turi jausti pareigą domėtis savo sritimi, dalyvaudami kuruose, būti kolegų priežiūroje, kad nesustabarėtų. Graikai turi puikų viešbučių tinklą ir moka turistui patarnauti su šypsniu.

J Termopilus

Kalambaką paliekame tik popietėje. Meteora uolose užsibuvome. Kelionės bendrai, būvę tingūs Olimpijoje ir Delfuose, dabar apipila gidę klausimais apie Meteora. Gidė juos glaudžiai atsako, primindama, kad mūsų kelionės tikslas yra susipažinti su

klasikinę Graikiją, o Meteora yra geologine Graikijos įžymybė.

Daugelis keleivių domisi šiuo laikiniu vienuolių gyvenimu Graikijoje. Gidė nukreipia kalbą į Atos kalno vienuolių respubliką Graikijos šiaurėje, bet į klausimus nenoriai atsako. Ilgainiui paaiškėja, kad gidė nori mus paruošti Termopilų lankymui.

— Už poros valandų pasieksime Termopilus — gidė pradeda.

Gidė vykusi dėstytoja. Pajutusi, kad "Thermopylae" žodis daug kam laužo liežuvį, pastebi, kad vardas reiškia "Karšti vartai", nes turi ryšį su karštais mineralinio vandens šaltiniais. "Karšti vartai" — Termopilai buvo maždaug 15 m pločio tarpekis tarp Oetos kalno uolų ir

juros.

— Termopilų tarpeklyje, 480 m. prieš Kristų, žuvo Leonidas ir trys šimtai spartiečių, gindami Atėnus nuo persų. — gidė paruošia mus pasakojimui apie persų invaziją į Graikiją.

Termopilai — mūsų vieta

— Graikai, — sako gidė, — buvo nugalėję persus prie Maratono 490 m. prieš Kristų. — bet persai nerimo.

Gidė įdomiai pasakoja. Po Maratono mūsų, sako, per dešimt metų graikai galėjo atsikvėpti. Mat persai turėjo bėdų savo imperijos viduje. Mirė Darius, sukilo Egiptas. Bet Darijaus sūnus Kserksas, atsisėdęs į Persijos sostą 485 m. prieš Kristų, buvo pasiryžęs tęsti tėvo politiką prieš graikus.

Per metų metus vergas, stovėdamas šalia jo pietų metu, jam primindavo: "Valdove, neužmiršk atėniečių"! Kserksas noriai ruošėsi karo žygiui prieš graikus. Net kanalą iškasė per Atos kalno pusiasalio sąsmauką, prie kurios jo tėvo laivai buvo audros nuskandinti pirmosios invazijos metu.

Tuo tarpu Atėnai buvo įsivėlę į politinius kivirčius. Nepaisant to, palengvėle daugiau žmonių gavo teisę balsuoti, ir aristokratų savivalė buvo aptramdyta.

(Bus daugiau)

Romėnų imperijos likučiai Salonikuose-Tesalonikoje. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

DIENOS UŽ POLIARINIO RATO

ALGIRDAS ČARNECKIS

13

Po to Ivanas čiupo Maksimą už krūtinės ir prispaudęs jį prie sienos pradėjo jam dėstyti kaltinimus, matyt, ne pirmą kartą. "Kur, niekše, prostitute tu, paslėpei Peišės daiktus?" — su įniršiu jį trunkdamas į sieną, klausinėjo Ivanas. "Aš jų neėmiau, garbės žodis", — vos neverkdamas atsikalbinėjo Maksimas. Ir jis visai nepagalvėjo panašių kaltinimų savo oponentui. Staigiai pripuolęs prie manęs, Ivanas atėmė kirvį. "Viešpatie, — pagalvojau, — tuoj prasidės baisios skerdynės!" Jis puolė ant grindų ir pradėjo lupti neseniai prikaltas lentas. Sukišęs rankas iki pažastų, pradėjo ieškoti daiktų. Pasirausė šen ir ten, bet nieko nerado. Tada Maksimas, atėmęs iš jo kirvį, mikliai išlupo lentas Ivano gulto pusėje ir iš po grindų ėmė svaidyti liemenėles, moteriškas kelnaites, po to išlėkė keli baltiniai ir palaidinukės. Kiekvieno skarmalo skrydis buvo palydimas tinkamais šiais situacijai keiksmazodžiais.

Stovėjome su Binderiu išsižioję, nesuprasdami, kas čia darosi ir kas tikrasis tos vagystės kaltininkas. Šią sceną nutraukė lauke pasigirdęs šunų lojimas. Po kelių sekundžių į Perešelką įėjo Kliackinas. Apstulbo išvydęs žuvim ir dar velniažin kuo prasmirdusią landynę primėtytą moteriškos atributikos, su apatiniais stovinėmis vyru ir išluptas grindų lentas. Prie Kliackino prišoko Ivanas: "Duok užrūkyti!" Išiaudrinę po šių įvykių sustojome į eilę prie prikimštos Kliackino tabakinės.

Sūtrikęs transporto viršininkas nežinojo, nuo ko pradėti klausinėti. Tik po to, kai visi gerai parūkėme, pradėjo po truputį narpliotis visų tų dienų įvykiai ir fokusai. Tą pačią naktį, šiaip taip atšildę ir užvedę mašinos variklį, laimingi palikome Perešelką. Kliackinas su tuo pačiu kinkiniu išdūmė atgal į Tiksj.

Kas iš tikrųjų pavogė daiktus — taip ir liko neišku. Greičiausia, tai buvo abiejų banditų prieš mus suvaidintas spektaklis, nes jie abu buvo likę landynėje, kol mes atkasėme sniegą ir kol attempė mašiną.

Pasiekę Tiksj, kaip buvo liepęs Kliackinas, atidavėm žuvį į aerouosto sandėlį. Kiek jos trūko ar netrūko, niekas nesidomėjo — net maišų neskaiciavo. Ta žuvis vis vien kitu lėktuvu reisu iškeliaus į Maskvą raudoniešiams budeliams.

Kliackiną susiradom Vyriausiosios uosto valdybos kontoroje ruošiantį dokumentaciją 2,5 tonos medžio anglių žuvies įmonės kalvei. Apsistojom tresto užėgotos namelyje. Tai buvo toks pseudoviešbutis su dviem lovom, pilnom blakių. Tą patį vakarą sulaukėme svečių iš Bykovo. Jakutas kajūras atgabeno man padėjėją Petiā Filatovą, atseit direktorius Avakimovas, susirūpinęs mašinos likimu, nutaręs sustiprinti jos ekipažą.

Trise — Filatovas, Kliackinas ir aš — išvažiavome į sandėlį pasikrauti anglių. Binderis su savo nelaiminguoju maišu liko Tiksyje komerciniais tikslais.

Pagaliau pasikrovę, po 12 dienų patraukėme į Bykovą. Kaip norėjosi kuo greičiau po to gulėjimo ant nešvarių grindų ir nesiprausimo patekti namo ir žmoniškai išsimiegoti švaram, savam patale!

Artėjant prie nelemto Perešelkos namelio, Filatovas bosu užbaubė. "Vėl bus pūga!" Kliackinas, taip pat sėdėjęs kabinoje, išgirdęs šiuos bausius žodžius, drebančiom lūpom vos ištarė:

"Neduok Dieve". Oras iš tikrųjų vėl ėmė po truputį bjurti. Privaziavę Perešelką, užėjome pasišildyti. Lauke jau smarkiai pustė. Abu sukčiai ramiai sau sėdėjo ant savo guolių nuleidę kojas, dairėsi čia į vieną, čia į kitą įsibrovėlių kompanijos dalyvį ir, matyt, spėliojo kas bus toliau.

Netrukus Kliackinas vis nekantraudamas liepė Petiā išeiti ir pažiūrėti, ar galima važiuoti toliau. Tas grįžęs pasakė, kad apie porą valandų reikėtų palaukti, per tą laiką vėjas turėtų kiek apimti. Po penkiolikos minučių vis zirdėdamas Kliackinas mane išstūmė laukan: "Pažiūrėk gerai, gal jau galėsime važiuoti?" Lauke smarkiai pustė, mėnulio nesimatė, o tamsu — kaip pekloje, bet tikros pūgos nebuvo. Po dešimties minučių Kliackinas vėl išvarė Filatovą laukan. Šis užpykęs tuoj pat apsisuko, grįžo atgal ir išdrožė: "Oras stebuklingas, galime zvimbti!" Atsisveikinę su paniurusiais ivanais, sėdom į mašiną ir šovėm Bykovo link.

Netrukus mašinos žibintai po pustomą sniegą apšvietė nelemtą apykalę. Atsargiai privaziavę, išlipome apsižiūrėti. Plyšys šį kartą buvo sumažėjęs — ne platesnis kaip 10 centimetrų.

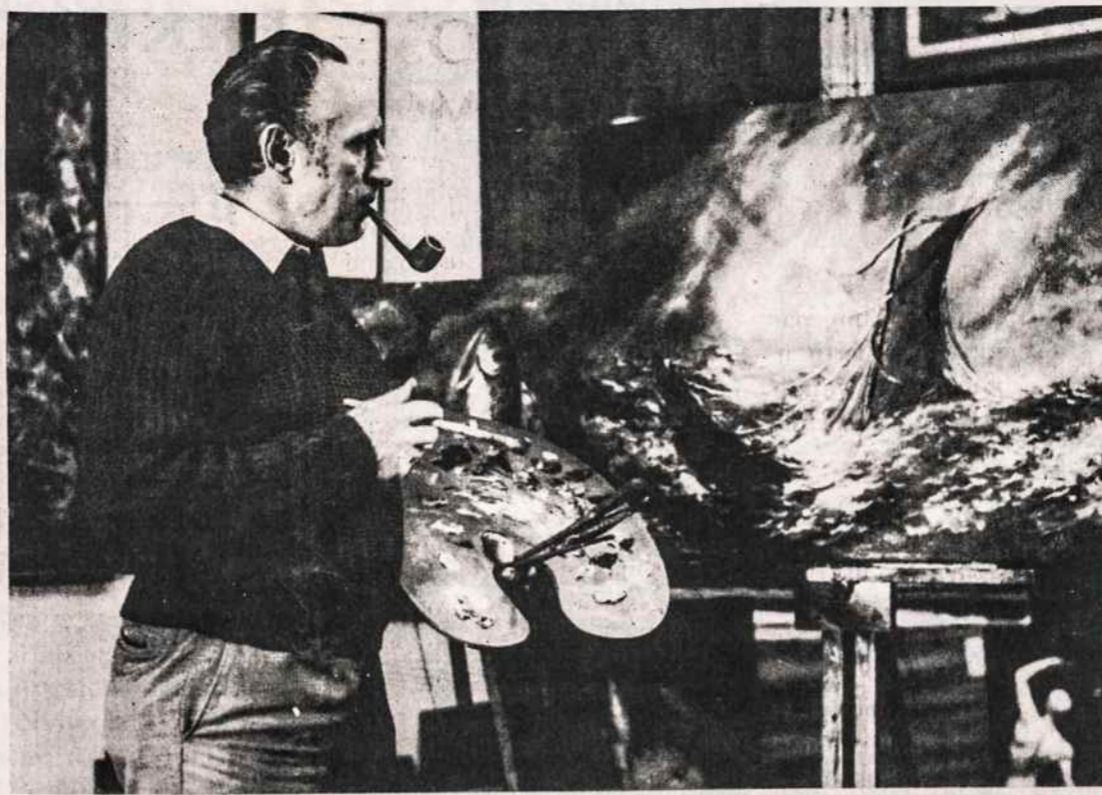
"Ką darom? — paklausiau Kliackino. — Gal grįžkim į Tiksj, ten susirasim gerų lentgalių". Filatovas pareiškė, kad toks plyšys grybo vietoj, tik reikia jį šokte peršokti. Kliackinas jam pritarė. "Gerai, tada aš atsisakau atsakomybės!" Tikrai nesinori grįžti į Tiksj — jis taip man įkyrėjo su savo blakėmis ir omuliais. "Važiuojam namo", — nusprendė Kliackinas. Įjungiau atbulinę pavarą, pavažiavau apie 200 metrų tiesiai ir sukomandavau: "Kliackinai, lipk į kėbulą, ant anglių, o mes su Petiā važiuosim ant kabinos laiptelių. Gerai, jei namo, tai su muzika!" Įjungiau pirmą, antrą, trečią pavarą ir, užtraukęs rankinio kuro rankenėlę, šoviau į priekį. Plyšys artėjo. Jis jau čia pat. Staiga priekiniai ratai trenkėsi į jo kraštą ir atskėlė didžiulę pūsmėnuli formos ledo lytį, kuri iš karto sutrupėjo, bet dar laikė mašinos priekį. O užpakalinis tiltas tuoj pradėjo grimzti. Kliackinas su ilgais plevėsuojančiais kailiniais, rėkdamas visa gerkle, kaip katalpnuotas išlėkė per kabinos stogą į priekį, nuskrido dešimt metrų oru ir lyg gulbė pilvu nutūpė ant sveiko ledo. Mašinos kėbulas su anglim lėtai nuskendo ir atsirėmė į dugną, tačiau priekinis buferis, užkliuvęs už tvirto ledo tilto, laikėsi.

Dabar mašina stovėjo po vandeniu vertikaliai, tik du jos žibintai švietė į dangų. Kliackinas liko sausas kaip parakas, o mes aptėkėsi mašinos smūgio į vandenį, šokinėdami per ledus tuoj apšalome.

(Bus daugiau)

John Kozeluh (kairėje) kaip Huck ir Barry Scott kaip Jim miuziklo "Big River" pastatyme Alabama Shakespeare festivalyje. Nuotr. Scarsbrook/ASF

Dail. Antanas Petrikonis savo darbo studijoje.

DAIL. ANTANĄ PETRIKONĮ PRISIMENANT

Dail. Antanas Petrikonis, gyvenęs tada Juno Beach, FL, mirė prieš 10 metų — 1982 m. spalio 17 d. Rodos, vakar, pasiėmęs meš — ir žaisdamas sąmojais, jis ėjo prie Atlanto mėškerioti. Rodos, vakar rodė savo paveikslus, kur bangavo pavasariai, rudenys ir žiemos. Rodos, vakar jis turėjo ir savo galeriją tame pačiame pajūrio miestelyje, viename prekybos kvartale.

Jo daug kūrinių yra pasklidę Chicagoje ir jos apylinkėje, kur jis ilgai gyveno. Su parodom keliavo po įvairius miestus. Ir New Yorke jo paroda buvo 1975 m. lapkričio 15-16 dienomis Kultūros Židinyje. Ir čia pasklido jo paveikslai.

Našlė Liucija Lauciūtė-Petri-

konienė globojo jo palikimą, bet kur parodą surengti jai buvo per sunku ir sudėtinga. Prieš kokius trejetą metų ji ištekėjo už Valterio Beržanskio. Šiomet abu nuvyko į Lietuvą ir ten nuvežė velionio dailininko 45 darbus ir juos padovanojo Dailės muziejui. Rugsėjo 3 d. Vilniaus dailės muziejuje buvo atidaryta dail. Petrikonio kūrinių paroda, kur buvo išstatyta tik dalis dovanoto rinkinio. Parodą aprašė spauda, dailės istorikė Dalia Karatajienė gražiai paminėjo "Respublikoje" rugsėjo 17 d. numeryje. Parodyta ir televizijoje. Našlės Liucijos seniai buvo noras kūrinius perkelti į Lietuvą.

Antanas Petrikonis gimė 1923 m. Alytuje. Ten lankė gimnaziją.

Dailės studijas pradėjo Vilniaus dailės akademijoje. Greitai teko pasitraukti į Vakarus, 1944 m. vasarą. Iš Vokietijos buvo išemigravęs į Angliją, kur dailę studijavo Londone ir Manchesteryje. Į Ameriką atvyko 1959 m. ir apsigyveno Chicagoje, kur vertėsi kaip dailininkas, turėjo ir savo galeriją. Iš Chicago nusikėlė į Juno Beach, FL, kur taip pat plačiai reikėsi. Amerikoje surengė savo 27 autorines parodas.

Dail. Petrikonis buvo gamtos dailininkas, tapė aliejiniais ir akrilinėmis dažais, plačiai juos liedamas. Dirbo greitai, apibendrinamas detales, ieškodamas visuomos derinio, judesio ir spalvingumo. (p.j.)

EFEKTINGESNEI LIETUVOS PARAMAI

(atkelta iš 3 psl.)

būdavo apgyvendinami bendrabučiuose, maitinami ir vežiojami po Lietuvą valstybės lėšomis. Žinoma, į pačią Lietuvą reikėjo nuvykti savo pinigais. Amerikos Informacijos agentūra apmokėjo kelionę 7 mokytojams. Iš Lietuvos Fondo taip pat buvo gauta paramos, bet ji buvo sunaudota administracijai ir mokslo priemonėms, kurios buvo nuvežtos į Lietuvą. Išsiųsta už \$7000 vadovėlių apie pasiruošimą anglų

kalbos egzaminams pagal vakarietišką metodą.

Padedama ir kitaip. Šiuo metu 5 mokytojai iš Lietuvos studijuoja Amerikoje specialiose srityse darbu su aklaisiais ir psichiniai neišsivysčiusiais. Trūksta anglų kalbos mokytojų Lietuvoje. Ir čia APPLE tarpininkauja ir padeda norintiesiems ten vykti.

Parama Lietuvai akademineje srityje

Šiam simpoziumui vadovavo JAV LB Krašto valdybos vicepir-

mininkas mokslo reikalams dr. Vitolis Vengrys. Įvairiomis temomis kalbėjo: US Health Institute mokslininkas dr. Petras Kaufmanas, prof. dr. Regina Kulienė, Vytauto Didžiojo universiteto Senato narys, Columbia uo. prof. dr. Rimas Vaičiaitis ir Lituanistinių Tyrimų ir Studijų centro prezidentas prof. dr. Jonas Račkauskas.

Dr. Kaufmanas, JAV National Heart, Lung and Blood Institute psichologinių mokslų skyriaus vedėjas, su Amerikos delegacija kelis kartus lankėsi Lietuvoje ir turėjo progos iš arčiau susipažinti su universitetuose dėstomais socialiniais mokslais, kaip sociologija, psichologija ir psichiatrija, ir aplankyti kelias psichiatrines ligonines Vilniuje ir Kaune.

Anot jo, aplinka ten liūdna. Nepaisant to, kad ligoninės atrodo švariai, tačiau bendras vaizdas niūrus. Kadangi psichiatrija sovietinėje sistemoje turėjo žemiausią prioritetą medicinoje, praktiškai buvo ignoruojama, ir dabar veikia labai ribotomis lėšomis. Ligoninių patalpos yra perkrautos, niūrios, trūksta daktarų, slaugių ir kito pagalbinio personalo. O tam visam personalui paruošti reikia lėšų ir tinkamų sąlygų.

Dr. Kaufmanas kalbėjo taip pat ir apie mokslo bei technologijos prioritetų nustatymą, pateikdamas įvairių konkrečių pasiūlymų.

Dr. Kulienė painformavo, kad Kaune Vytauto Didžiojo universitete jau įsteigtas socialinių darbuotojų paruošimo centras. Jos nuomone, tie Lietuvos darbuotojai būtinai turėtų susipažinti su savo kolegų praktišku darbu užsienyje, ypač JAV. Ji taip pat paminėjo, kad šį rudenį JAV jau studijuoja dešimt šios srities studentų. Numatoma, kad dar 15 atvyks 1993 m. sausio mėnesį ir kiti 15 — ateinantį rudenį.

(nukelta į 6 psl.)

Skausmingi sprendimai

(atkelta iš 3 psl.)

vos ateitį ir stiprinti jos valstybingumą. Vien už tai Petkevičiui Seime vieta nepriklauso, net nediskutuojant jam daromo priekaišto dėl talkininkavimo Sovietų saugumui. O juk tais pačiais 1988 m. jis kėlė lietuvišką trispalvę kartu su Vytautu Žemkalniu-Landsbergiu.

Ši problema savaime neprašys; ją LDDP turės atsakingai spręsti.

Kitas skubus reikalas — KGB archyvų ateitis. Mechanškai pašalinti Gajausko vadovaujamą komisiją ir sudaryti galimybę prie archyvų prieiti buvusiems kagebistams ir sribams būtų tik nuolatinės tautos žaizdos pagilnimas. Kančių, kraujo ir gyvybių aukomis pasirašytą mandatą laikyti ranką ant rakto į KGB archyvus istorija suteikė pirmoje vietoje net ne valstybei, bet politiniams kaliniams, tremtiniams ir jų palikuoniams. Darydama sprendimą šiuo reikalu, Brazausko valdžia, jei nori išvengti nesibaigiančio konflikto su didele tautos dalimi, turėtų iš anksto tyliai ir rimtai tartis ir nuomones suderinti su Tėvynės Santaros koalicijos lyderiais ir politinių kalinių ir tremtinių vadovybe. Jursėno "dirbsime vieni patys" formulė čia neveiks, nes gali sukelti, kas Amerikoje vadinama, "civil disobedience" (pilietinio nepaklusnumo) reakciją.

Skubiai eliminuotinas ir Kazio Bobelio sindromas. Klausant Vilniaus radiją, nesunku suprasti, kad LDDP Bobelį remia, o jis ta partija remiasi. Jo pasigrymai Lietuvoje veda į netiesios skelbimą ir narsaus kareivio Šveiko didvyriškumą. Bobelis Lietuvoje prieš rinkimus trejų metų negyveno (sakosi gyvenęs), priimdamas Amerikos pilietybę, kaip ir visi kiti, įsakmiai ("Without mental reservations") atsisakė Lietuvos pilietybės (sakosi neprisimenęs). Jis niekad nebuvo VLIKO pirmininkas. Tokio posto nebuvo VLIKO statute. Buvo tik valdybos pirmininkas ir tarybos pirmininkas. Bobelis buvo įsiveržęs į valdybos pirmininkus. Jis Amerikoje nėra buvęs profesoriumi, ir ne už "Lietuvos vadavimą" Popiežiaus apdovanotas ordinu. Jis neturi teisės kalbėti išieivijos vardu, kaip oficialiai pareiškė PLB valdybos pirmininkas Bronius Nainys. Bobelis išieivijos nevienijo, bet skaldė. Taip pasakytų turbūt visi PLB valdybų ir JAV LB Krašto valdybų buvusieji pirmininkai. Gal kiek atsargiau kalbėtų Antanas Butkus.

Bobelio vėržiama į valdžią ir Lietuvoje lydi skaldymo taktika: susirado krikščionių demokratų atskalą ir susilpnino tautininkus; jaunalietuviai, kaip ir neo-lituanai, istoriškai yra organiška tautininkų dalis. Skaldymo pirštai pasirodė ir Sausio 13-osios brolijoje. Jei ne Bobelis, krikščionys demokratai su savo sąjungininkais į Seimą galėjo laimėti dar 6-10 atstovų. Būtų stipriau pasirodė ir tautininkai. Nei Amerikos lietuviai tautininkai, nei krikščionys demokratai Bobelio kandidatūros neparėmė. Per Bobelio rankas Klimaičiui nuėjo didelės dolerių sumos, nors dabar nuo jo atsirboja.

Paprasčiausiai pataikauja Brazauskui tie, kurie skelbia, kad jis tapęs istorine asmenybe, nes lietuvių tautai gražinęs vėliavą, himną ir tikintiesiems Vilniaus katedrą. Jis grąžinti negalėjo, nes ne jam priklausė. Visa tai sugražino pati lietuvių tauta. Algirdas Brazauskas, LDDP lyderis ir laikinai einęs Lietuvos prezidento pareigas, gali tapti istorine asmenybe. Istorija jam tokią progą duoda. Ar pasinaudos? Juozas Kojelis

(nukelta į 8 psl.)

TAIP KALBAMA JUNGTTINĖSE TAUTOSE DĖL RUSIJOS KARIUOMENĖS IŠVEDIMO

(atkelta iš 2 psl.)

svečiu, įsibrovusiu į nuosavus namus. Tai, pasakė ambasadorius, būtų asmens orumo pažeidimas, o Baltijos šalių atveju, svetimų karinių pajėgų buvimas jų teritorijose pažeidžia jų nacionalinį orumą.

Afganistano delegacijos vadovas Abdul Rahim Ghafoorzai delegatams aiškino, kodėl jo šalis nutarė pasisakyti Baltijos šalių klausimu. "Afganistanas pats yra gerokai nukentėjęs nuo svetimos karinės okupacijos pasekmių ir nuo devynių metų trukusio svetimų karinių pajėgų buvimą mūsų šalyje". Svetimų karinių pajėgų buvimas bet kurioje šalyje be tos šalies žmonių sutikimo yra nesuderinamas su tarptautinės teisės principais, sako afganistanietis. "Sovietų Sąjungos subyrėjimas... leido formuotis naujoms dvišalių santykiams... tarp Rusijos Federacijos ir kitų naujų nepriklausomų valstybių. Mūsų įsitikinimu, reikia pasinaudoti šia nauja atmosfera

taikos bei regiono ir viso pasaulio ramybės tikslams".

Afganistano atstovas baigė savo kalbą, išreikšdamas savo šalis paramą Baltijos šalių pasiūlytai rezolucijai, o kartu ir viltį, kad kariuomenės išvedimo klausimas bus sprendžiamas teisingu diplomatijos keliu.

Kroatijos ambasadorius dr. Mario Nobile pradėjo savo kalbą, pavadindamas 1991 m. rugsėjo 17 dieną, kuomet į Jungtines Tautas buvo priimtos trys Baltijos valstybės, "svarbia diena šios organizacijos istorijoje". "Tai buvo didelis šuolis naujosios pasaulinės santvarkos link", pasakė Kroatijos atstovas, "o kartu ir ženklas, kad artimoje ateityje kitos tautos iškovos savo suverenumą ir nepriklausomybę".

Ambasadorius Nobile pabrėžė, kad "svetimos karinės pajėgos negali būti kitos šalies sutikimo būti tos šalies tarptautinės bendruomenės pripažintoje teritorijoje. Baltijos valstybių atvejais negali būti šios taisyklės,

regioninio ir pasaulinio stabilumo ramsties, išimtimi". Kroatija, pasakė ambasadorius, tvirtai įsitikinusi, kad preventyviniai diplomatiniai pasitarimai turi būti pagrindiniai įrankiai įtampei mažinti ir teisingam bei ilgalaikiam sprendimui įtvirtinti. "Deja", pasakė jis, "tokia diplomatinė politika nepavyko Balkanų šalyse. ... Negalime užmiršti, kad Serbija, be pagrindo teigdama, jog serbų teisės Kroatijoje ir Bosnijoje-Hercegovinoje buvo pažeidžiamos, panaudojo savo karines pajėgas šių dviejų JT narių teritorijose brutaliai agresijai, norėdama užgrobti kiek galint daugiau šau žemės".

Po visų pasisakymų, Generalinės Asamblėjos pirmininkas paklausė ar 179 JT nariai priima rezoluciją be balsavimo. Niekam neprieštaraujant, Baltijos valstybių rezolucija dėl svetimos kariuomenės išvedimo priimta vieningai.

Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms

Lietuvos Krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius kalba Lietuvos Tautiniuose namuose Chicagoje Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime spalio 31 d. Dešinėje: G. Lazauskas ir A. Šukis. Nuotr. Ed. Šulaičius

Našlaičių būrys žiūri į jas, stebi. Jos niekada nebuvo jiems tokios gražios, tokios pilnos vilčių, gražios ateities... Tyliai "mama" pajudina kiekvieno užsimąščiųsiu jauną petį, ir visas būrys, nuleidęs galvutes, grįžta toliau tęsti savo pamestos vaikystės gyvenimą. Tai SOS — Lietuvos Vaikai.

Nepamirškime jų. Jų ateitis priklauso nuo mūsų meilės mažajam Lietuvos piliečiui, išmestam į gyvenimo patvorį žmogui, lietuviui!

Jų adresas: "Agentūra — SOS Lietuvos Vaikai". Vilnius. Mėsiinių g-vė 9, tel. o (122) 221170, FAX. 223770. Stovyklos telef. 779164.

Juozas Abaras-Starėnas

ALTo metinis suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Taryba (ALT) spalio 31 d. Lietuvių Tautiniuose namuose Chicagoje surengė savo 52-įjį suvažiavimą, kuriame dalyvavo 38 atstovai ir apie 60 svečių. Jam pirmininkavo A. Mažeika, iš Los Angeles, A. Šukis, iš St. Peterburgo ir K. Oksas, iš Chicago.

Ilgesnį pranešimą padarė ALT pirm. Grožvydas Lazauskas. Taip pat buvo ir kitų valdybos narių bei ALT atstovo Washingtono J. Genio pranešimai. Pateiktas ir ALT išdo globėjų pranešimas. Po to buvo pasisakymai dėl pranešimų, rezolucijų priėmimas ir kt.

Daug dėmesio sukėlė Lietuvos Krašto apsaugos ministerio Audriaus Butkevičiaus pranešimas ir jo atsakymai į klausimus. Svečias pareiškė savo nuomonę dėl rinkimų Lietuvoje ir Lietuvos ateities, laimėjus LDDP partijai. Jis bandė į viską žiūrėti objektyviai, tačiau kai kurie paklausėjai vis tiek liko nelabai patenkinti jo atsakymais.

Iš išdo tikrintojų pranešimo paaikškėjo, kad ALTo finansinis stovis netaip blogas ir kasoje bei bankuose yra apie \$63 tūkstančiai. Tačiau tikrintojai rado reikalą pareikšti, kad, mažėjant autoroms, rekomenduotina, jog kai kurios, ypač kelionių, išlaidos turėtų būti vengiamos. Taip pat pridėjo, kad kai kurioms išlaidoms trūksta sąskaitų ar grįžusių čekių.

Suvažiavimas baigtas toje pačioje salėje įvykusių pobūviu.

Iškovojo meisterio vardą

Lapkričio 1 d. Lituanicos futbolo komanda iškovojo I vietą Chicago ir apylinkių futbolo lygos aukščiausioje divizione, kurioje rungtyniauja geriausios vienuolikės, jų tarpe ir lenkų Eagles komanda, nekartą buvusi JAV mėgėjų futbolo taurės nugalėtoja.

Ši pergalė pasiekta pirmą kartą.

(nukelta į 6 psl.)

— Prel. Vaclovas Grauslys, Šiluvos klebonas ir Raseinių dekanas, lapkričio 4 d. mirė Kauno ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1913 m. kovo 17 d., kunigij šventintas 1940 m. birželio 16 d.

— Lietuvos oro linija duoda nemokamai Lietuvos Vaikų Viltis į JAV gydytis atvykstantiems vaikams, motinoms/tėvams skrydžio bilietus iš Vilniaus į Frankfurtą ir iš Frankfurtą į Vilnių. Iki šių metų galo Lietuvos oro linija bus atskraidinusi 25 Lietuvos Vaikų Viltis globojamus invalidus vaikus.

— Virginija Džiovėnienė, iš Mažvydo Lietuvos Nacionalinės Bibliotekos Vilniuje, yra atvykusi kelioms mėnesiams į Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrą Chicagoje. Čia ji pradėjo kataloguoti apie 6,000 iš Lietuvos įgytų knygų, kurios papildys Pasaulio Lietuvių Archyvo ir kitų Centro padalinių rinkinius, jau gerokai viršijančius 100,000 tomų. Džiovėnienė Vilniuje vadovauja LNB katalogavimo skyriaus užsienio literatūros sektoriui.

— Lietuvos kūdikiams, gimusiems su sutrikimais, Catholic Medical Mission Board organizuoja neurovystymosi terapijos programą, kuriai vadovauti yra pakviestas logopedas Arūnas Čiuberkis. Ieškoma asmenų, kurie yra Certified Pediatric Neurodevelopmental Therapistai ir norėtų įsijungti į šią programą. Turintys šias kvalifikacijas prašomi kreiptis adresu: Mrs. Rasa Razgaitis, Program Services Dept., Catholic Medical Mission Board, 10 West 17th St., New York, NY 10017. Tel. (212) 242-7757.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės būstinės Vilniuje adresas yra toks: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Gedimino Pr. 53, kamb. 215. 2026 Vilnius, Lithuania. Telef. 613441. Fax 7-0122-226896.

— Stasys Miknys, gyvenęs New London, CT, lapkričio 20 d. žuvo St. Petersburg, FL. Palaidotas Putnam, CT, "Dangaus Vartų" kapinėse. S. Miknys keilolika metų buvo LB New Londono apylinkės valdybos pirmininkas, keletą metų Alkos direktoriato išdinininkas ir Alkos išlaidų fondo valdybos išdinininkas. Nuliūdime liko žmona Elena, dukros Laima ir Angela su šeimomis.

— Ieškomi Teofilė Urban - Urbonienė ir jos vaikai: dukterė Ona ir sūnus Petras. Iki 1962 m. gyveno Brooklyne. Dukterė buvo ištekejusi ir jos pavardė galėjo būti Sleder. Ieško Lietuvoje gyvenanti Teresė Lukauskienė, kurios motina buvo Uršulė Šiugždaitė-Lukoševičienė. Žiną apie šiuos asmenis prašomi pranešti: Teresė Lukauskienė, Jotvingių g. 9, bt. 14, Kaunas, Lithuania.

— Nauji "Darbininko" skaitytojai: T. Juozitis, Boonton, NJ; M. Spuras, Baltimore, MD; L. Karmazinas, St. Petersburg, FL; G. R. Ambrozaitis, Montvale, NJ. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkome užsakytojams. "Darbininko" metinė prenumerata visiems \$30 metams.

LIETUVOS NAŠLAIČIUS PRISIMENANT

Jau geras pusmetis skiria mane nuo tos dienos, kai, viešdamas Lietuvoje, turėjau progos Vilniuje aplankyti našlaičių stovyklėlę. Tai buvo vasaros metu, o dabar, artėjant metinėms žiemos šventėms, dažnai pagalvoju, kaip jie ten laikosi. Kai skaitome, jog visokeriopa pagalba reikalinga kiekvienam Lietuvos gyventojui, galvoju, kaip su šalio ir maisto problemomis kovoja tie nelaimingieji, SOS Lietuvos vaikai.

Stovyklėlė buvo Vilniuje, Valakampių miške, pakeliui į Turniškės. Ten šiemet pirmą kartą atostogavo apie penkiasdešimt našlaičių, nuo vienerių iki šešiolikos metų amžiaus. Tai vaikai, iškritę iš šeimos židinio, tai "SOS Lietuvos Vaikai" agentūros globotiniai. Elenos Kubilienės dėka (ji pati užaugusi našlaičių namuose), šis margas būrelis tapo surinktas iš visų pakelių, gatvių, prieangių, ir net pačių motinų atiduotų, vaikų. Ji, tartum žąsis, priglaudė kiekvieną po savo dideliais motiniškos meilės sparnais. Ši vasaros stovyklėlė pirmąsyk šiemet buvo gavusi progos būti savose patalpose. Jiems pasisekė gauti seną buvusią Justo Paleckio vilą. Pastatas solidus ir romantiškoje aplinkoje, tiktai labai apleistas ir reikalaujantis didelio remonto. Čia, nors ir ankšta, jie žadėjo pasilikti žiemai. Čia jų šeimos židyns, atgyja meilė ir gyvenimo viltis.

O kas gi tie našlaičiai? Štai mažasis Mariukas iš Radviliškio — šešeri metų. Glaudžiasi jis prie kiekvienos moters. Kiekvieną vadina "mama". Matomai sumuštas, apleistas, sukandžiotas parazitų... Ginasi rankomis priėjus didesniems, seka akimis kiekvieno judesį...

Štai vilniečio Rimvyduko istorija. Nuo trejų metų amžiaus alkoholikų tėvų išmestas už durų, glaudėsi pas svetimus žmones, pagaliau buvo atvestas už rąstų kutės ir paleistas šioje stovyklėlėje. Vienintelis jo draugas buvo ir yra mažas šunelis Zūza. Čia jie abu rado namų ir šeimos šilumą. Laimingas, kad niekas iš jo daugiau nesijuokia, nepravardžiuoja.

Jauna, trapi mergaitė, vardu Auksė, su rimtu, suaugusiu veidu, kuri net tris kartus mėgino žudyti, kol tapo išgelbėta "mamos" Elenos. Ji jau išmoko šypsotis ir jaučiasi laiminga.

Štai Remigijus iš Ukmergės. Visą, ką turėjo, tapo iš jo atim-

ta. Dabar jis vis dar tebėra godus daiktams ir juos pasivogęs slepia savo "slėptuvėje". Stovyklos vadovybė žino ir stebi jo gobšumą, bet jo nebaudžia, nesmerkia, o gražumu bando įtikinti, kad jam nereikia taip daryti, ir jis po truputį pats grąžina pasisavintus daiktus atgal, iš kur juos paėmė.

Kiekvienas iš to penkiasdešimties pulkelio nešiojasi savo jauno gyvenimo nelaimių skrynią, užrakintą įmantriais spynom. Ten guli jų kad ir neidealūs dvasios pasaulis. Raktus joms atrinkti tegali rasti tik jį mylinti motina. Ir tos kilnios misijos emėsi Elena Kubilienė, pirmoji pajutusi pareigą gelbėti globos ir rūpesčio reikalingus vaikus. Ir taip atsirado "SOS — Lietuvos Vaikai" organizacija.

Sulaužiusi senąjį vaikų namų ir internatų struktūrą, ji kuria šeimyninius namus, kuriuose yra visuomet balta staltiesė ant pietų stalo, malda prieš valgį, tyli raminanti kalba ir pamokanti motiniška meilė kiekvienam.

Čia nėra buvusios pionieriškos disciplinos, piktų vadovų žvilgsnių, fizinės bausmės, pajuokos, pravardžiavimo. Viskas yra atliekama šeimyniškai dvasia. Yra "mama", keletas "tėtų", retkarčiais patalkina ir vyriškos rankos. Vyksta tvarka ir susiklausymas, nes kiekvienas turi savo uždutį, pareigas. Vieni tvarko namus, kiti kiemą, kiti prižiūri daržus, kur auginamos daržovės. Dar kiti prižiūri ir tvarko pačius mažiausiuosius, apvalo, aprenčia, nešioja ir pamaitina. Viskas vyksta "mamos" priežiūroje ir "tėtų" pamokomoje dvasioje. Kiekvienas pajunta jų rankų šilumą ir globą. Visi mažieji šios stovyklos gyventojai pastebi idealų šeimoms namų modelį, kurioje lėtai įsisąmonina dorąjį, tvarkingą gyvenimą. Čia antrąkart, per vargą ir kančias, vėl tartum gimsta jaunas žmogus. Ne per vieną dieną, ne per savaitę, bet lėtai ugdomas motiniškų rankų.

O kas gi remia šią stovyklėlę? Nemažai gauta iš labdaros siuntų per organizacijos užmegztus ryšius, iš žmonių suaukotų lėšų, nuoširdžių geradarių, lietuvių užsienyje. Lietuvos vyriausybė žada padėti. Gerai, kad stovyklėlė yra atleista nuo mokesčių. Ogi vien tik Vilniuje yra apie 6 tūkstančiai padrikusių šeimų, reikalingų pagalbos, kurių vaikai atsiranda už durų.

vilties žvakutės, uždegtos šios stovyklos vaikučių rankomis. Kokia gi intencija?

— Kad žemėje nebūtų alkoholikų motinų. — Šnibžda jaunutės Vaivos lūputės, jos akučių kampuose pasirodo dvi didelės ašaros. Tai šios dienos intencija, kitą kartą bus kitos. O jų daug. Aplink dega Vilniaus miesto žiburiai. Aukštai danguje mirga didelės, ryškios žvaigždutės.

CHICAGOS ADANGĖJE

Aprašė vilnietį dailininką

"Life" laikraštis, kuris aptar naują Cicerio, Berwyn ir kitus Chicago vakarinius priemiesčius, lapkričio 22 d. laidoje plačiai aprašė Cicerio gimusį ir prieš 65 metus į Lietuvą išvykusį dail. Daukantą, kuris praėjusią vasarą čia buvo atvykęs pirmą kartą paviešėti.

Rašinys, kuris pailiustruotas Ed. Šulaičio daryta dailininko nuotrauka, įdėtas laikraščio pirmame puslapyje, kaip svarbiausias to numerio rašinys. Jame cituojama Šulaičio laikraščiu pateiktą medžiagą apie šį tolimą svečių. Šiltai atsilepta apie dailininką ir Lietuvą.

Dėl gastrolių Lietuvoje

Jau septynerius metus gyvuojantis Chicago "Vaidilutės" teatras per savo veikimo laikotarpį

LIETUVIŲ FONDO DOVANA KAUNO KONSERVATORIJAI

1993 m. vasario 7 d. minėsime Kauno konservatorijos įkūrimo 60-metį.

Jubiliejinių naujųjų mokslo metų pradžioje mus pasiekė džiugi žinia iš Chicago. Lietuvių Fondas Kauno konservatorijai skyrė \$3,000 reikalingo inventoriaus įsigijimui.

Šiandieninėmis Lietuvos sąlygomis tai didelė suma, svari pagalba, už kurią konservatorijos pedagogų, studentų ir savo vardu nuoširdžiai dėkoju.

Su pagarba,
dekanas doc. R. Čepinskas

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk Darbininką.

Videojuosta apie rinkimus

Jaunimo Centro Moterų klubas po savo dirbinių parodos atidarymo Čiurlionio galerijoje lapkričio 20 d. surengė videofilmo demonstravimą iš Seimo rinkimų Lietuvoje.

Juostą pagamino vilnietis fotografas Viktoras Kapočius, o ją parūpino Ed. Šulaitis. Žiūrovai turėjo retą progą iš arti stebėti taip daug dabar diskutuojamus rinkimus Lietuvoje, kurie savo pasekmėmis buvo labai netikėti nei ten, nei čia.

Maloniai kviečiame atsilankyti į Connecticut Lietuvių Bendruomenės rengiamą š. m. gruodžio 31 d., 9 v. v. Šv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje (29 John St., Waterbury, CT)

Naujų Metų sutikimo balių

Programoje:

iškilminga vakarienė, šampanas ir atsinešti kilnieji gėrimai pagal savo skonį.

Šokiai grojant populiariam JOE ROGERS orkestrui.

Jėjimo rezervacijomis pasirūpinama iki gruodžio 26 dienos. Bilieto kaina 35 dol. asmeniui. Rezervacija užtikrinama iš anksto užsimokėjus. Dėl stalų ir bilietų rezervacijų skambinti Juozas Karmūza — 203 457-1236, Vytautas Trečiokas — 203 529-6804, Antanas Paliulis — 203 756-1874.

APYCARDOS VALDYBA

MIUZIKLAS "BIG RIVER" — ASF ŠEDEVRAS

(atkelta iš 4 psl.)

Reiktų išgirti, pavadėmis išminėti visą technikinį personalą, bet mažai tuo skaitytojus tesuįdyčiau. Už juos visus gal užtenka per penį patapsnoti tik režisieriui, ASF meno vadovui Kent Thompson, nes juk jis ir vertas didžiausio pagyrimo, kad scenovaizdis, apšvietimas, visos kitos priemonės čia sudarė beveik tobulę.

Pastatyme veikia apie 30 asmenų ir jie atlieka daugiau kaip 60 vaidmenų. Jei ne programos lankstinukas, nurodąs, kuris aktorius turėjo po dvi ar tris roles, net nesugaudytumėm, kad tai būtų kiti žmonės — taip greitai užkulisiuose jie buvo perrenginėjami. Nuostabus masinių scenų choreografinis tikslumas, ansambliškumas. Choristai —

"ūkininkai" bei jų vergai nedainavo nustrė, o sceną užliedami savotiškai šoko, dainuodami judėdavo, vaikščiojo, lakstė. Niekur nepastebėjome mažiausios klaidelės, susimaišymo, netikrumo. Didžiausią įspūdį paliko vergų negrų judesiai scenos gilumoje, medvilnė renkant.

Labai tiksliai buvo žaidžiama šviesomis. Saikingai naudoti garso efektai. Pavyzdžiui, prieš didįjį lietu, prieš audrą, sugriaudė tik vienintelį kartą ir absoliučiai užteko. O būna pastatymų, ypač mėgėjų teatruose, kad, kai jau užėina audra, tai griau dėja, žaibai blykčioja, publika gąsdindami, kelias minutes.

Nesiimsiu pristatinėti ir visų aktorių, taip puikiai, kaip minėjau, atlikusių net po kelis (statistų ir ne statistų) vaidmenis. Tik visgi noriu pavadėmis

išskirti du pačius pagrindinius ir šalia jų — vieną merginą.

Pats pagrindinis, beveik tris valandas nuo scenos nepasitraukęs, tai Huckleberry Finn. Jo rolė dideliu temperamentu ir įsijautimu atliko John Kozeluh. O nuolatinį jo plausto draugą,

pabėgusį vergą Jim, lygiai gerai suvaidino William Barry Scott. Puikūs buvo jų duetai. O kai Scott užbaigdavo bet kurį savo solo, publika palydėdavo katučių audra. Lygiai tokiu nuostabiu, dideliu balsu porą kartų pasireiškė medvilnė renkančių vergų choro solistė Kimberly Ja-

Juan. Visi jie ASF vaidina ir dainuoja pirmą kartą.

Ši nuostabų miuziklo spektaklį penki Sunny Hills lietuviai išgyvenome šeštadienį, lapkričio 28 d. Kiekvieną dieną po du "Big River" spektaklius vyks iki gruodžio 27 d. Žinau, kad "Big River" buvo statytas New Yorko Broadway. Kazi, ar išdrįs Mississippi upę į sceną perkelti provincijos teatrai? ASF išdrįso, ir sukūrė šedevrą.

Ilgame ASF sezone (beveik iki rugpjūčio vidurio) bus pastatyti dar šie veikalai: Lorraine Hansberry "A Raisin in the Sun", Thorton Wilder "Our Town", Noel Coward "Blithe Spirit", William Shakespeare "A Midsummer Night's Dream", "Henry IV, Part 1", "Henry IV, Part 2" ir John MacNicholas "Dumas". Gauti informaciją ar užsakyti bilietus galima paskambinus neapmokamu telefonu: 1-800-841-4273.

CHICAGOS PADANGĖJE

(atkelta iš 5 psl.)

tą šio klubo 42 metų gyvavimo laikotarpyje. Paskutinėse rungtynėse įveikta čekų Spartos vienuolikė 2-0, o įvarčių autoriai Cytis Kavaliauskas ir Virgis Žuromskis — abu buvę Vilniaus Žalgirio jaunių komandos žaidėjai, šiuo metu gyvenantys Chicagoje ir talkinantys Lituanicai.

Be jų, dar penki futbolininkai yra iš Lietuvos, ir be jų talkos, žinoma, apie tokį laimėjimą niekada nebūtų buvę galima ne svajoti. Tarp jų yra ir pats geriausias komandos įvarčių medžiotojas Rolandas Urbonavičius, pasiekęs beveik pusę visų komandos pelnytų įvarčių (12). Rudens rate lietuviai vienuolikė nepatyrė nė vieno pralaimėjimo, o per visus metus tik vieną kartą turėjo nusileisti varžovams. Lituanica surinko 26 taškus ir 28-13 įvarčių santykį.

Klubo vadovybė džiaugiasi šia pergale ir tautiečių iš Lietuvos talka, kuri įgalino Lituanicą pasipuošti meisterio vardu. Įvykis bus labiau atžymėtas klubo metiniame baliuje-pobūvyje, kuris rengiamas lapkričio 28 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte.

Popietė Seklyčioje

Beveik kiekvieno trečiadienio popietę Marquette Parko rajone esančioje "Seklyčioje" vyksta renginiai, kurie yra didžiūmoje skirti vyresniojo amžiaus tautiečiams.

Spalio 21 d. popietėje atsilankiusieji (o jų buvo pilna salė) buvo supažindinti su kauniete Liucija Atkočiūniene, jau ilgesnį laiką viešniačia Chicagoje. Ji Kauno meno mokykloje yra studijavusi tapybą, muziką ir dainavimą. Ji parodė jau Amerikoje nūtatypus savo paveikslus (dalis iš jų didelio dydžio), padainavo ir pasmuikavo.

Popietę pradėjo jos organizatorė Elena Sirutienė. Supažindino su menininke, o taip pat ir su jos paveikslais, kurie "Seklyčioje" buvo išstatyti. Galima buvo įsitikinti, kad viešnia turi neblogą dailės mokyklą ir piešti sugeba. Gražus atrodė buv. Lietuvos teisingumo ministerio Šilingo žmonos portretas, kurį užsakė salėje buvusi jos duktė Galinda Šilingaitė. Chicago šaulių veikėja.

Atkočiūniėnės dainas ir smu-

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol. (Persiuntimui pridėti 2 dol.) Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai 9 val. - 4 val. p. p. tel. 718 827-1351 arba rašyti: Darbininkas (administr.) 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207

DEXTER PARK PHARMACY

Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

DARBININKO SKAITYTOJAM

Skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis įrėmintas lapelis. Prašome jį išsikirti, užpildyti ir drauge su čekiu pasiųsti adresu:

DARBININKAS

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

- Prašau pratęsti prenumeratą 1993 metams\$30.00
 Atsilyginu už 1992 metus \$20.00
 Atsilyginu už 1991 metus \$20.00

Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Aukoku spaudai stiprinti \$.....

Viso \$.....

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

- LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS (angliškai)
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN,
nauja laida.....\$25.00
Prie šios knygos įkalbėti pagalbiniai tekstai
į keturias kasetes.....\$40.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU (35 apsakymai iš
autorės pergyvenimų dirbant Ilgoninėse)
Dr. K. Paprockaitė - Šimaitienė, 494 psl.....\$20.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, II Pasaulinio
karo dienoraštis, daug aprašymų iš Hanau
(Vokietijoje) stovyklos gyvenimo - A. Gustaitis
940 puslapių su nuotraukomis ir žemėlapiams,
su persiuntimu.....\$35.00
ŠVENTASIS RAŠTAS, SENASIS TESTAMENTAS,
Pranašų knygos, vertė prof. kun. A. Rubšys,
670 psl.....\$12.00
ATGAVĖ VILTĮ, Pertvarkos tekstai,
Vytautas Landsbergis, 227 psl.....\$18.00
ATEITININKAI KOMUNISTŲ IR NACIŲ KANKINIAI,
L. Kerulis, P. Narutis, J. Prunskis, 246 psl.....\$10.00
KELIAUJAME ABU, MĖNULI, Aleks. Rodžius,
astrologijos eilėraščiai, 64 psl.....\$6.00
LAIKO PAGRĖBŠTAI, atsiminimai, Vi. Kulbokas,\$8.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, didelio formato,
(J. Andrius).....\$12.00
ANGLŲ - LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS.....\$12.00
LIETUVIŲ - ANGLŲ KALBŲ ŽODYNAS.....\$12.00
ANAPUS HORIZONTO, Australiškos apsakos -
Ava Saudargienė, 189 psl.....\$12.50
ŠALIS, KURIJOJE GYVENAM, keliolika po JAV
įspūdžių, V. Šalčiūnas, 296 psl.....\$12.50
BERŽAS UŽ LANGO, romanas,
Dalia Mackallienė, 324 psl.....\$15.00
NAKTIS, trijų veiksmų drama, J. Gliuda.....\$11.00
UGNIS IR ŽODIS, poezija su iliustracijomis,
didelio formato, V. Kozokas, 94 psl.....\$8.50
GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS, Z. Raulinaitis.....\$9.00
BALTŲ KALBŲ BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALY,
Jaratė Statkutė de Rosales.....\$15.00
VAIVOS JUOSTA, eilėraščiai ir dialogai,
J. Rūtenis, 134 psl.....\$6.00
PRIE VILTIES KRYŽIAUS, Juozas Prunskis.....\$5.00
KOVO KETVIRTOJI, Jurgis Gliuda.....\$5.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai, originalai
ir vertimai, Tomas Venclova.....\$8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINČAS KUDIRKA,
Aleksandras Merkellis.....\$15.00
VISAIP ATŠITINKA, A. Galliušis.....\$5.00
MARGO RAŠTO KELIŲ, (Darbininko premijuota
apsaka), Alė Rūta, 281 psl.....\$5.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI,
Juozas Audėnas.....\$5.00
LEMTINGOS DIENOS, apsakos,
Jonas Jašauskas, 187 psl.....\$8.00
IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI, Evangeliniai
mąstymai, eilėraščiai, K. Trimakas.....\$10.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT
Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SIUNTINIAI PRISTATOMI Į NAMUS
NEW YORKE, KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ
TEL. (718) 235-5272
355 Highland Boulevard
Brooklyn, NY 11207

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.
1-800-775-SEND
IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

PRADĖKITE NAJUS METUS TAUPIAI:

Žemesnės kainos telefoniniams skambinimams į -

- * Lietuvą
- * bet kur Amerikoje
- * daugiau kaip į 180 pasaulio kraštų

Jūsų ypatinga parama įgalina mus patrigubinti linijas į Lietuvą. Norėdami atsiderėti esamiems ir būsimiems klientams, mes suteikiame papildomą nuolaidą - 10% - telefonavimui į Lietuvą gruodžio ir sausio mėnesiais.

Palyginimas 10-ties minučių pokalbio

From	To	ACC	AT&T	SPRINT	MCI
New York	Chicago	1.90	2.30	2.30	2.30
New York	St. Petersburg, FL	2.00	2.40	2.46	2.36
New York	Los Angeles, CA	2.10	2.50	2.50	2.49
New York	Boston	1.80	2.20	2.20	2.20
New York	Lithuania*	16.22	14.60**	17.33	16.65

* Rates based on daytime calls between 7:00 a.m. and 1:00 p.m. ACC's rates are even lower for your night and weekend calls.

** Special discount rate for December and January

ACC Long Distance skiria 3% Jūsų telefoninių išlaidų Lietuvos Respublikos Rysų Ministerijai.

Nuo 1981 metų, ACC Long Distance Corp. teikia telefoninį aptarnavimą gyvenantiems šiose valstijose: Illinois, Massachusetts, New York, Connecticut ir Kanadoje.

TAUPLYKITE! TAUPLYKITE! TAUPLYKITE!

Nėra jokių mėnesinių ar kokių nors kitų papildomų mokesčių.

Prašome skambinti:
Romai Česonienei 1-800-388-3414
arba
Colleen McNair 1-800-456-6006

MIRĖ PRANCIŠKONAS VYTAUTAS J. BALČIŪNAS

St. Petersburg, FL, gruodžio 1 d. mirė Tėv. Vytautas Juozas Balčiūnas, OFM, Lietuvių misijos kapelionas. Prieš tai jam buvo padaryta vėžio operacija.

Gruodžio 3 d. jis buvo pašarvotas Šv. Vardo bažnyčioje, kur būna pamaldos lietuviams. Gruodžio 4 d. parvežtas į Brooklyno vienuolyną ir pašarvotas koplyčioje. Tą vakarą buvo mišios už velionį. Dalyvavo vienuolyno bendruomenė.

Šeštadienį, gruodžio 5 d., 9:30 val. ryto laidotuvių koncelebracinės mišios aukėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, pranciškonų provinciolas Tėv. Placidus Barrius, OFM, Brooklyno vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Suoluose dar sėdėjo 11 kunigų vienuolių ir suvažiavusių iš apylinkės.

Pamokslą pasakė provinciolas Tėv. Placidus Barrius, OFM, ryškindamas mirties prasmę žmogaus gyvenime. Mišiose taip pat dalyvavo ir Belleville vyskupijos kancleris prel. Sullivan, atsiųstas tos vyskupijos vyskupo. Jis taip pat tarė atsisveikinimo žodį, nes velionis 12 metų dirbo toje

Tėv. Vytautas J. Balčiūnas, OFM

vyskupijoje, buvo East St. Louis, IL, Nekalto Marijos Prasidėjimo lietuvių parapijos klebonas. Svečias amerikietis kalbėjo angliškai, prisimindamas, kaip velionis buvo uolus kunigas, gražiai patarnavo vietos lietuviams.

Mišiose taip pat dalyvavo ir būrelis pasauliečių, kurie palaiko artimesnius ryšius su vienuolynu.

Po mišijų velionį išlydėjo į Šv. Jono kapines, kur pranciškonai turi savo sklypą ir kur yra palaidoti visi Amerikoje mirę lietuviai pranciškonai. Pastatytas ten ir dail. V. K. Jonyno suprojektuotas paminklas. Kapinėse maldas sukalbėjo Tėv. Placidus Barrius, OFM, sugiedota Viešpaties Angelas.

Pūtė šaltas vėjas, nešė pirmas snaiges. Jos krito visur ir taip užbaigė šio žmogaus viešnagę žemėje.

Iš kapinių visi grįžo į vienuolyną, kur valgomajame buvo polaidotuviniai pietūs.

Iš Kennebunkporto buvo atvažiavęs provinciolas ir dar keli pranciškonai.

-o-

Tėv. Vytautas Juozas Balčiūnas, OFM, buvo gimęs 1917 m. lapkričio 20 d. Rokiškio apskrityje. Aukštaičių tarmės įtaka lydėjo jį visą amžių, — vis nuspalvindavo savo tarmę daugelį žodžių.

PRIEŠKALĖDINIS APREIŠKIMO CHORO POBŪVIS

Sekmadieniais Apreiškimo parapijos choro nariai, tuojau po sumos, skuba į choro kambarį ir ten repetuoja. Bet gruodžio 6-ąją jie ten rinkosi ne repetuoti, o šeimyniškoje nuotaikoje pabendrauti ir pasivaikinti.

Tik įėjus į choro kambarį, tuojau krito į akis kalėdiniais žibučiais padabinta eglutė ir šventiška papuošti stalai. Tai pasidaravo choro parengimų šeimyninė Veronika Kazlauskis.

Choro pirmininkas Constantine J. Kazlauskis, pasveikinęs susirinkusiuosius, pakvietė parapijos kleboną kun. Vytautą Palubinską sukalbėti maldą.

Klebonas kalbėjo: "...Viešpatie, Tavo valioje esame, todėl kreipiamės į Tave ir prašome, kad Apreiškimo choras dar ilgai nepaliautų Tave giesmė garbinęs".

Choro vardu, valdybos sekretorė Nijolė Baltrulionis klebonui ir choro vadovei muzikei Gintarei Bukauskienei įteikė visų choristų pasirašytus kalėdinius sveikinimus.

Prisimintas netikėtai ir staigiai miręs choristas, bosas Kazimieras Skobeika. Kiek pavėlavęs atėjo ir buvęs Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas, emeritus kun. Bruno Kruzas. Jis gyvena šios parapijos klebonijoje ir kiek gali talkina klebonui. Paskutiniu laiku buvo kiek sunegalavęs. Jis sutiktas plojimais, ir jam sugiedota ilgiausių ir sveikiausių metų.

Į pranciškonų ordiną įstojo 1937 m. liepos 19 d. Amžinuosius įžadus padarė 1941 m. liepos 19 d. 1944 m. vasarą pasitraukė iš Lietuvos, studijavo Munchene, kunigu įšventintas 1944 m. gruodžio 21 d. Po karo buvo Bad Tölze, kur aptarnavo vietas lietuviams.

Iš Vokietijos buvo emigravęs į Australiją. Iš ten persikėlė į Ameriką. Kurį laiką buvo Greene, Maine, Toronto, Brooklyno vienuolynuose. Prieš 15 metų buvo paskirtas į East St. Louis, IL, minėton Nekalto Marijos Prasidėjimo parapijon. Ten išbuvo 12 metų. Tada buvo perkeltas į St. Petersburg Beach, FL, į lietuvių misiją eiti kapeliono pareigų.

Visą laiką buvo sveikas ir tvirtas. Mėgo gamtą, mėgo meškerti, bet jį pasigavo greitis vėžys ir greit jį palaužė. Velionis buvo tylus, užsidaręs ir kuklus, stropiai atlikęs savo kunigiškas ir vienuoliškas pareigas. (p.j.)

Toliau, besivaikinant Lino ir Birutės Šidlauskų pagamintais valgiais, buvo giedamos kalėdinės giesmės.

Apreiškimo bažnytinis choras, savo veiklą pradėjęs prieš 77 metus, bus bene vienas seniausių Amerikoje dar tebeveikiančių lietuviškoje parapijose. Jame yra tokių dainų ir giesmė mylinčių choristų, kurie choro eilėse jau išbuvę 30, 40 ir net 50 metų! Jie chorui yra didelis turtas. Gyvenimas sparčiai rieda ir daro savo. Didelė choristų dalis jau yra sulaukę taip vadinamo brandaus amžiaus. Anksčiau ar vėliau reikės juos pakeisti, nes negi leisime, kad šis vienintelis New Yorke likęs dainos ir giesmės vienetas nutiltų!

Todėl parapijos klebonas kun. Palubinskas, choro valdybos pirmininkas C. J. Kazlauskis ir choro vadovė Bukauskienė kviečia visus balsingus asmenis, o ypačingai jaunimą, stoti į Apreiškimo choro eiles. Dabar yra nemažai naujai atvykusių iš Lietuvos. Jie taip pat kviečiami ir laukiami.

Šiuo metu choras ruošiasi Kalėdoms. Kalėdų naktį, prieš Bernelių mišias, bus koncertas. Įtraukas iš J. S. Bacho Kalėdų oratorijos atliks choro solistas Paul Dulkė, alto smuikininkė Ritonė Ivaškaitė ir vargonininkė Gintarė Bukauskienė.

p. palys

ADOLFA ČAMPĖ ATISISVEIKINANT

Waterbury, CT, spalio 16 d. 9 v.v. mirė šviesus ir judrus lietuvis Adolfas Čampė, palikęs žymius pėdsakus lietuviškų organizacijų veikloje, šiame mieste išgyvenęs per 40 metų. Palaidotas spalio 20 d. iš Šv. Juozapo bažnyčios lietuvių kapinėse Waterbury. Liko žmona Kazimiera, du sūnūs: Mindaugas Kazimieras ir Gediminas su šeimomis ir 6 anūkai.

-o-

Velionis buvo gimęs 1910 m. liepos 23 d. vargonininko šeimoje. Jo tėvas buvo Tomas Čampė, motina — Emilija Valiūtė-Čampienė. Tėvas buvo ne tik vargonininkas, bet ir mokytojas, valstiečių kooperatyvų ir prieglaudų organizatorius. Judrus ir veiklus žmogus, vargonininkavęs įvairiose Žemaitijos bažnyčiose: Gaurėje, Mosėdyje, Šveksnoje, Sedoje, Barstyčiuose, kur ir mirė 1936 m.

Sūnui Adolfui teko mokytis įvairiose mokyklose ir pagelbėti tėvui. Lankė aukštesniąją technikos mokyklą Kaune. Turėjo gražų bosą balsą ir įsijungė į Igulos chorą. Choras buvo aukšto lygio, dainininkai buvo apmokami. Tarnaudamas kariuomenėje pionierių batalione, vadovavo karių chorui.

Tada jis buvo parinktas studijoms užsienyje, kad pasirengtų tekstilės inžinerijos profesijai. Siuntė į Klaipėdą, kad ten atliktų reikiamą praktiką. Ten jis dalyvavo St. Sodeikos vadovaujama chore, susipažino su "Vaidilutės" choro nare Kazimiera ir ją vedė.

NEW YORKE

Vytautas Vaitiekūnas, teisininkas, gyvenęs New Yorke artumoje, miręs 1984 m., parašė daug straipsnių lietuvių tautos aktualiais klausimais, atsidėjęs sekė okupuotos Lietuvos gyvenimą ir apie jį daug rašė. Jo straipsniai surinkti ir išleidžiami dviem tomams. Redakcinį darbą atliko Antanas Sabalis. Jau baigiamos taisyti pirmojo tomo korektūros. Leidinys vadinsis "Vidurnakčio sargyboje".

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 23 d., trečiadienį, 8 val. vak. New Yorke laiku per televiziją bus transliuojama Gaetano Donizetti opera "L'Elisir d'Amore". Pagrindiniai solistai: Luciano Pavarotti, Kathleen Battle, Juan Pons. Diriguoja James Levine.

New Yorke filharmonija šiemet švenčia 150 metų sukaktį. Apie tai daug kalbama, rašoma. Iškilmingas sukaktuvinis koncertas buvo gruodžio 7 d. Avery Fisher — filharmonijos salėje. Jis buvo transliuojamas per televiziją ir per radiją.

Elena Kepalaitė, skulptorė, dalyvauja su vienu kūriniu "Studija skulptūrai" didelėje dabarties amerikiečių meno parodoje. Iš 58 dalyvaujančių dailininkų ji yra vienintelė lietuvė. Latvių yra bent keletas. Paroda vyksta Broome Street Gallery, 498 Broome St., New Yorke. Ji atidaryta praeitą savaitę, priėmimas ta proga buvo lapkričio 28 d.

Charles Grubinskas, So. Boston, MA, suprasdamas "Darbininko" sunkų finansinį stovį, prenumeratą apmokėjo kaip ir kasmet, atsiųsdamas \$100 čekį. Nuoširdžiam lietuviškos spaustuvės rėmėjui labai dėkojame.

Gintaras Vitkus, kunigas jėzuitas, Kauno jėzuitų gimnazijos direktoriaus pavaduotojas, nuo 1992 m. rugsėjo mėn. iki 1993 m. liepos mėn. Fordhomo universitete studijuoja mokyklų administravimą. Lydimas kun. prof. V. Jaskevičiaus, svečias aplankė Kultūros Židinį, pranciškonų spaustuvę ir "Darbiniko" redakciją.

Adolfas Čampė

Tekstilės studijuoti išvyko į Čekoslovakiją drauge su žmona. Ten jiems gimė pirmasis sūnus Mindaugas Kazimieras.

Grįžęs Lietuvon, buvo Švietimo ministerijos specialiųjų mokyklų departamento sekretoriumi ir amatų mokyklos mokytoju. Atgavęs Vilnių, buvo komandiruotas ten perimti esančias amatų mokyklas ir įvairius kursus. Vėliau bent keliose įmonėse ėjo vedėjo pareigas. Prieš pasitraukdamas iš Lietuvos, vadovavo tekstilės įmonei Biržuose.

Prasidėjęs emigracijai, jis su šeima 1949 m. balandžio 29 d. atvyko į Ameriką, į Waterbury, kur gyveno jo žmonos dėdė. Čia jis įsikūrė, dirbo Chase Brass & Cooper Co., kur 1975 m. išėjo į pensiją. 1986 m. birželio 13 d. paminėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Užaugino du sūnus. Mindaugas Kazimieras įsigijo doktorato laipsnį iš atominės srities mokslų ir dabar eina atsakingas pareigas. Yra vedęs pianistę Dianą Papievytę, augina du sūnus. Jaunesnysis sūnus Gediminas, mechanikas inžinierius ir kompiuterių specialistas, yra vedęs Audrę Keniausytę, su kuria augina du sūnus ir dvi dukras.

Waterbury Adolfas visą laiką giedodavo bažnytiniam chore ir kvartete, dažnai pavaduodavo vargonininką A. Aleksį. Paskutiniu laiku sekmdieniais vargonininkavo lietuviškom pamaldom.

Nuo pat atvykimo į JAV įsijungė į lietuvišką veiklą. Padėjo suorganizuoti lietuvišką mokyklą ir tremtinių draugiją, kuri vėliau pasivadino Lietuvių Bendruomenės vardu. Buvo ilgametis ALTO skrybiaus pirmininkas, Tautos Fondo įgaliotinis, daug kartų perrenkamas to Fondo revizijos komisijon. Aktyviai dalyvavo Fondo suvažiavimuose Kultūros Židinyje Brooklyne. Taip pat rūpinosi ramovėnų veikla ir buvo ilgametis jų pirmininkas. Priklausė ir keletui amerikiečių organizacijų.

Waterbury buvo paprotys, kad atskirų etninių grupių tautinių švenčių proga miesto burmistras vienai dienai paskelbdavo tos tautos iškilų asmenį. Adolfas Čampė tokiu burmistru buvo du kartus — 1977 ir 1992 m., kai jau buvo 81 metų amžiaus.

Adolfas Čampė buvo mielas ir jautraus būdo žemaitis, visada bičiuliškas, vaišingas ir rūpestingas. Niekada neužmiršo to, kas svarbiausia, kas reikalingiausia — rūpinosi Lietuva ir jai tarnavo visą savo amžių. Praėjo savo gyvenimą, trūsėdamas visų labui, skleisdamas gerį ir meilę dalindamas visiems.

Velionio žmona Kazimiera taip pat yra iš muzikališkos šeimos. Jos brolis, Vytautas Račas, buvo Kauno operos solistas. Kazimiera turi gražų lyrinį balsą ir dainuoja įvairiuose choruose, dalyvauja įvairiose radijo programose skaitydama eiles. Veikia LFK Federacijos Waterbury klube, buvo valdybos sekretorė, taip pat yra ir Putnamo seserų rėmėjų narė. (p.j.)

A.†A.
Mielam broliui skautininkui
GEDIMINUI SURDĖNUI
amžinybėn iškeliauvus, jo žmonai Danutei, sūnams ir dukroms: Laimai, Alei, Vytautui, Dainai ir Linui bei jų šeimoms reiškiamame gilią užuojautą ir kartu liūdime.
New Yorke Vyr. Skaučių Židinys VILJA

Mielam draugui
A.†A.
GEDIMINUI SURDĖNUI
iškeliauvus amžinybėn, žmoną Danutę, dukteris, sūnus bei visą šeimą užjaučiame ir kartu liūdime.
Irena ir Mindaugas Jankauskai

A.†A.
GEDIMINUI SURDĖNUI,
"Bridges" žurnalo išdininkui, mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Danutę, sūnus ir dukras: Laimą, Ale, Vytautą, Dainą ir Liną bei kitus gimines ir artimuosius. Visi jungiasi į bendrą liūdėsį, a.a. Gedimino netekus.
JAV LB Krašto valdyba,
"Bridges" žurnalo redakcija
ir administracija

A.†A.
Skautininkui **GEDIMINUI SURDĖNUI**
mirus, jo žmonai v.s. Danutei, Seserijos Garbės Gynėjai, vaikams Linui, Alei, Danutei, Laimai, Vytautui ir jų šeimoms reiškiamame gilią užuojautą ir kartu nuoširdžiai liūdime.
v.s. Birutė Banaitienė,
Seserijos Vyriausia Skautininkė,
ir
Vadija

Mielam gimnazijos ir ilgų tremties Vakaruose metų klajonių draugui
A.†A.
GEDIMINUI SURDĖNUI
mirus, jo žmoną Danutę ir visus šeimos narius jų liūdėsio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Jonas ir Ariane Bortkevičiai

A.†A.
Dr. JADVYGOS URBANAVIČIŪTĖS
mirties 5 metų sukakties proga už jos sielą Mišios bus aukojamos gruodžio 19 d., šeštadienį, 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne. Draugai ir pažįstami prašomi prisiminti ją savo maldose.
Marina ir Zigmas Raulinaičiai

A.†A.
EUGENIJAI KEZIENEI
mirus, Jos sūnui Romui Keziui, jo šeimai ir kitiems Velionės artimiesiems reiškia gilią užuojautą
Valė ir Bronius Nemickai

A.†A.
STASIUI MIKNIUI
iškeliauvus amžinybėn, liūdi ir reiškia užuojautą jo žmonai Elenai, dukroms Laimai ir Angelai bei jų šeimoms
Alkos direktoriatas ir
Alkos išlaikymo fondo valdyba

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 12 d., šeštadienį, 1:15 v. popiet kavinėje skautų sueiga; gruodžio 13 d., sekmadienį, 2 val. kalėdinė popietė tiems, kurie yra neseniai atvykę iš Lietuvos ir sustoję ar apsigyvenę New Yorke. Popietė vyksta kavinėje.

Popiežius Jonas Paulius II Lietuvoje lankysis rugsėjo 4-7 dienomis. Ta proga iš Amerikos rengiamos ekskursijos. Tokią ekskursiją rengia Apreiškimo parapija ir Vytis kelionių biuras.

Juozas Andriūšis, praleidęs ligoninėje dvi savaites, gruodžio 4 d. grįžo namo ir toliau gydosį prižiūrimas žmonos Elenos.

Pagal **Vytauto Kašubos projektą** Vilniuje statys paminklą Lietuvos valdovui Gediminui. Ten buvo paskelbtas konkursas, buvo susiūsta įvairių projektų, pasirinktas Vytauto Kašubos projektas. Vytautas Kašuba yra žymus skulptorius, gyvena New Yorko Manhattano dalyje. Jo skulptūros puošia nemažai Amerikos bažnyčių. Taip pat yra sukūręs gražių medalių.

"Life" žurnalas praeitą savaitę atspausdino ilgą 7 puslapių straipsnį apie Latviją, kaip ten auga antisemitizmas, kiek ten esą sunaikinta žydų. Straipsnis priekaištingas. Lietuviai šiame straipsnyje nepaminti.

Apie pianisto Petro Geniušo koncertą, kuris buvo lapkričio 28 d., "The New York Times" įvertinimą išspausdino tik gruodžio 5 d. Rašo muzikos kritikas Alex Ross. Koncerto įvertinimas neigiamas. Muzikai, kurie nusimano apie piano muziką ir kurie buvo koncerte, yra priešingos nuomonės. Jų teigimu, Petras Geniušas yra tikrai geras pianistas. Kritiko daromi priekaištai pianistui todėl, kad buvęs blogas instrumentas. Pianistas William Smiddy pažadėjo parašyti savo pastabas, kaip jis žiūrį į šį koncertą. Jam koncertas patiko.

Skautų tradicinės kūčios bus gruodžio 19 d., šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Pradžia 6 v.v.

Lietuvos nepriklausomybės 75 metų sukakties minėjimas 1993 m. rengiamas iškilmingas. Leidžiama minėjimo programa. Jos viršeliui sukurti rengėjai yra paskelbę konkursą. Premija 100 dol.

55 SVARAI MAISTO ŠVENTĖMS — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt. \$98. **22 SVARAI** mažesnis paketas \$65. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus \$98. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga, kaip ir anksčiau, skaitytojai yra kviečiami sveikinti savo draugus ir artimuosius per "Darbininką". Jūsų sveikinimas tokiu būdu iš karto pasieks didesnę sveikinamųjų skaičių, o jūs sutaupysite laiko ir pinigų, kuriuos praleistumėte atvirukus pirkdami, rašydami, adresuodami ir siųsdami. Už pridėdamą auką spaudai stiprinti iš anksto dėkojame.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa taria nuširdų aciu šioms asmenims už jų savanorišką talką: Pranutei Ažuolienei, Filomenai Ignaitienei, Malvinai Klivečkieni, Astai Lukoševičiūtei, Kostui Norvilai, Algiiui Plūrai, Ramunei Plūrienei, Antanui Sabaliui ir Pauliui Sabaliui.

LDK Birutės dr-jos narių susirinkimas įvyks gruodžio 13 d., sekmadienį, 2 val. popiet Kazimieros Šventoraitienės namuose, 85-39 89th Street, Woodhaven, NY. Telef. 718 849-0629.

Balfo 100-asis skyrius tebevykdo rudens aukų vąj. Iki šiol stambiausi aukotojai buvo: Henrikas ir Elena Andruškos - \$400, Eugenijus Pakulis - \$100, kun. Jonas Pakalniškis - \$100, Jurgis Valaitis - \$100, V. L. Milukai - \$100, V. D. Anonai - \$100. Balfas laukia aukų iš visų, nes šelpitinių skaičius visada yra didelis. Kiekviena auka Balfui brangi. Aukus siųsti: Balfas, P.O. Box 81, Woodhaven, NY 11421.

A.a. Eugenijos Kezienės atminimą pagerbiant, vietoje gėlių prie jos karsto aukojo "Laisvės Žiburio" radijui: po \$100 — D. ir A. Šilbajoriai, M. ir Z. Raulinaičiai, M. Shalins, A. ir J. Alytai, Al. Marcelynas, Lietuvių Katalikų 29 kuopa; \$80 — Moterų Vienybė; po \$50 — dr. V. ir M. Nemickai, A. Mackevičienė, G. Diržienė, Ed. Vaičiulis; \$35 — G. Penikas; po \$30 — H. E. Andruškos, M. ir J. Klivečkos; po \$25 — A. ir R. Česnavičiai, O. Barauskienė, V. ir J. Jankauskai; po \$20 — Ž. Jurienė, J. Kiznis, D. Ūzas, V. Maželis, Z. Jursys, D. ir J. Vaitkevičiai, B. ir A. Bagdžiūnai. Radijo vadovybė visiems aukotojams nuširdžiai dėkoja.

Išnuomojamas kambarys su virtuve. Prie gero susisiekimo ir netoli parduotuvių. Gali gyventi pora arba pavieniai vyrai ar moteris. Nuoma \$200 mėnesiui. Skambinti 718 235-3961.

Jaunas gabus kompozitorius, iš Lietuvos, būtų labai dėkingas, jeigu kas iš Amerikos lietuvių galėtų jam padovanoti vartotą elektrinę 6 stygų gitarą (kairiarankiui - lefty). Skambinti Salomėjai, dienos metu 718-827-1352 arba vakare nuo 7 val. 718-647-2054.

Efektinesnės paramos Lietuvai konferencijos simpoziumo "Parama Lietuvai akademineje ir mokslo srityse" moderatorius JAV LB vicepirmininkas mokslo reikalams dr. Vitolis Vengris pristato simpoziumo kalbėtojus. Iš kairės: dr. Petras Kaufmanas, prof. dr. Jonas Račkauskas, prof. dr. Regina Kulienė ir prof. dr. Rimas Vaičaitis. Nuotr. Kęstučio Miklo

Geriausia dovana Kalėdoms — tai knyga *Introduction to Modern Lithuanian* (nauja laida). Jei kas nori išmokyti lietuvių kalbos ar pagilinti savo žinias — *Introduction to Modern Lithuanian* pilnai padės tai padaryti. Tai didelio formato arti 500 psl. knyga. Ją parašė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmaltieg. Kaina 25 dol. (Iki Kalėdų — be priedinio persiuntimo mokesčio). Knygą tikrai gerai suprasti paruoštas kompleksas įkalbėtų juostelių — iš viso 4 (4 audiotapes). Jų kaina 40 dol. (Iki Kalėdų irgi be priedinio persiuntimo mokesčio). Kreiptis į Darbininko administraciją telef. (718) 827-1351 arba rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

1993 m. DARBININKO spalvotas kalendorius išsiuntinėtus gruodžio 2 d. ir šią savaitę skaitytojus turėtų pasiekti. Yra įdėtas administratoriaus laiškas su atkarpele ir vokelis. Jais prašome pasinaudoti, užsimokant 1993 metų prenumeratą (30 dol.) ir pridėdamą auką už kalendorių. Prenumeratos pasibaigimo data pažymėta lipinuke prie skaitytojo pavardės. Sunkėjant lietuviško spaudos padėčiai ir mažėjant skaitytojams, būsimė labai dėkingi už bet kokią auką laikraščiu paremti.

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 19 d., ateinantį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Peter Ilyich Tchaikovsky opera "Eugene Onegin". Pagrindiniai solistai: Mirella Freni, Birgitta Svenden, Nicolai Ghiaurov. Diriguoja Seiji Ozawa. Gruodžio 12 d., šį šeštadienį, 1 val. popiet New Yorko laiku per radiją transliuojama Gaetano Donizetti opera "Lucia di Lammermoor".

Tradicinės bendros kūčios Apreiškimo parapijoje bus gruodžio 20 d., sekmadienį, tuoj po sumos, mokyklos žemutinėje salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

Newarke, NJ, išpažinčių lietuviškai bus klausoma gruodžio 21 d. 7 v.v. Švč. Trejybės lietuvių bažnyčioje.

Juozas ir Eugenija Pažemėnai, pagerbdami a.a. Eugenijos Kezienės atminimą, Kultūros Židiniui aukojo \$25.

Lietuvos aidas, pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atsikuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išėjimai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu \$85. Čekius rašyti "Lietuvos aidą" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę pe. TRANSPAK firmą. 59 centai už svarą virš šimto svarų, minimumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk.)

EFEKTINGESNEI PARAMAI

(atkelta iš 4 psl.)

Prof. Vaičaitis savo pranešime paminėjo apie trūkumą stipendijų Lietuvos studentijai studijuoti pačioje Lietuvoje. Jis apgailestavo, kad daug gabių studentų meta studijas ir išeina uždarbiauti, kad galėtų patys ir savo šeimą išlaikyti. Matydamas tokią padėtį, jis ėmėsi iniciatyvos ir sugebėjo sutelkti lėšų, iš kurių buvo įsteigtos net 42 stipendijos po \$250 studijuojantiems Vilniaus universitete, Vilniaus Technikos universitete, Kauno Vytauto Didžiojo universitete ir Kauno Technologijos universitete.

Kalbėdamas apie Lietuvos aukštąjį mokslą, jis pabrėžė, kad jis aukšto lygio. Tik kai kurie mokslininkai stokoja mokslinių žinių iš Vakarų pasaulio. Žinoma, esama ir tokių, kurie tuo nesidomi, tad ir nebandyk jiems duoti patarimų. Anot Vaičaičio, galbūt reiktų pakabinti Vilniaus aerodrome tokį šūkį, kaip Izraelyje, Tel Avivo aerodrome, kur

įspėjama atvykstančiuosius: "Nebandykite būti gudresni, mes visi esame gudrūs".

Prof. Račkauskas savo pranešime daugiausia lietiė aprūpinimą knygomis, perkėlimą užsienio lietuvių archyvų į Lietuvą, išlaikymą muziejų, rengimą įvairių parodų. Jis kėlė reikalą, kad naujoji Lietuvos istorija, įskaitant ir bolševikmetį, būtų išleista be didelių atidėjimų. Jos išleidimu rūpinasi Istorijos institutas, ir jis išleis ją Lietuvoje.

Dr. Vengris, uždarydamas simpoziumą, perskaitė dr. Matulionio laišką apie ALPA, t.y. apie Amerikos Lietuvių Profesionalų asociaciją, veikiančią nuo 1990 m. spalio 20 d. Laiške prašoma padėti Lietuvoje esantiems profesionalams visose srityse, teikiant jiems JAV technines ir mokslines informacijas. Jis taip pat nupasakojo ir JAV LB Krašto valdybos užmojus padėti Lietuvai mokslo srityje.

(Bus daugiau)

RENGIAMA DAILĖS PARODA

Ateinančiais metais sueina 75 metų sukaktis kai paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas. Tai labai svarbi sukaktis, kai Lietuva dabar vargsta savo kelyje, norėdama įtvirtinti nepriklausomybę ir ekonomiškai sustiprėti. Vasario 16-tos aktas ją palaiko kelyje į nepriklausomą gyvenimą.

Lietuvos priešai, kurie mus buvo okupavę, norėtų, kad sužlugtų Lietuva ir kad vėl galėtų ją pasigrobtį. Jie norėtų, kad ir išėjvija būtų neveiksminga ir dingtų tautų katilė, kad sužlugtų jos kūrybinės jėgos, kuriuos skatina tautos gyvastingumą.

Visi norime, kad Lietuva išsilaikytų ir stiprėtų, praeitų pro

visus pavojus ir saugiai vystytų savo nepriklausomą gyvenimą su kitomis laisvomis tautomis. Mes galime jai padėti ir būdami emigracijoje. Kai palaikysime savo kūrybines jėgas, kai savo kūryba papuošime jos laisvę, mes tuo pačiu stiprinsime ir pačią Lietuvą.

Todėl verta ir reikalinga šią 75-erių metų sukaktį papuošti didele gražia dailės paroda. Ji tokia ir rengiama 1993 m. vasario 13-14 dienomis Kultūros Židinyje Brooklyne.

Kviečiami ne tik šios apylinkės lietuviai dailininkai, bet ir iš toliau įsijungti į šį mūsų manifestą už laisvą, demokratišką, kūrybingą Lietuvą. Dailininkai prašomi jau dabar tai parodai

Ramutė ir Algirdas Česnavičiai sveikina Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga visus savo pažįstamus ir bičiulius, linki jiems visiems daug sveikatos ir Dievo palaimos, Darbininkui skiria auką.

Laima Šileikytė ir jos vyras **John Hood** Kalėdų proga sveikina draugus ir pažįstamus, linki visiems sveikų ir laimingų Naujų metų!

Algirdas ir Danutė Šilbajoriai sveikina "Darbininko" skaitytojus, draugus bei gimines ir visiems linki malonių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų metų. Švenčių proga skiria auką Kultūros Židiniui ir Pranciškonų spaudai.

Irena ir Mindaugas Jankauskai švenčių proga sveikina visus draugus ir pažįstamus, linkėdami daug laimės ir džiaugsmo ateinančiais metais. Vietoje atvirukų skiria auką lietuviškai spaudai paremti.

Vanda, Stasys, Linas ir Eimutis Karmazinai Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina visus giminaičius, draugus ir pažįstamus bei buvusius vyrų choro "Perkūnas" narius, linkėdami gražių švenčių ir sėkmės Naujuose metuose! Vietoje kalėdinių atvirukų skiria auką "Darbininkui".

Margarita Samatienė, San Francisco, CA, nuširdžiai prisimindama savo mielus pažįstamus, visoms ir visiems siūncia širdingus Šv. Kalėdų sveikinimus, linkėdama visiems Aukščiausiojo palaimos.

Irena ir Jonas Vilgaliai sveikina savo bičiulius ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki kuo geriausias sėkmės ateinančiuose metuose. Ta proga skiria auką "Darbininkui".

Marina ir Zigmas Raulinaičiai Kalėdų švenčių proga sveikina savo bičiulius ir pažįstamus, linkėdami laimės ir viso gero ateinančiais 1993 metais. "Darbininkui" paremti skiria auką.

rengtis. Atsiliepkime savo tautinei kūryba į savo tautos didžiąsias šventes.

Parodą rengia LB New Yorko apygardos valdyba. (p.j.)

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS ir
KULTŪROS ŽIDINYS
drauge rengia

Naujųjų Metų sutikimą

ketvirtadienį, 1992 m. gruodžio 31 d., 8 val. vak.
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

— GROS ŠAUNUS ROMO TELŠINSKO ORKESTRAS —
Bus skanus, karštas maistas, paruoštas Birutės Šidlauskienės
Įėjimas 37.50 dol. asmeniui

Kas užsisakys pilną 10-čiai žmonių stalą iki gruodžio 15-tos dienos — kaina 350.00 dol.
Vietas užsisakyti skambinant V. Kulpai tel. (718) 846-1056. Čekius rašyti
Lithuanian Cultural Center, Inc. vardu.

Apatinėje Kultūros Židinio salėje taip pat bus galima sutikti Naujus Metus prie kasečių muzikos ir šaltų užkandžių už 20.00 asmeniui, bet tik tai tuo atveju, jei susidarys pakankamas skaičius norinčių dalyvauti. Ten vietas galima užsisakyti skambinant tuo pačiu V. Kulpos telefonu iki gruodžio 20 d.

Užpildykime abi Kultūros Židinio sales, užsisakydami bilietus iš anksto.
Bilietai prie įėjimo nebus parduavinėjami.

ATVYKITE VISI Į KULTŪROS ŽIDINĮ IR LIETUVIŠKOJE APLINKOJE
JAUKIAI SUTIKITE NAUJUS METUS!

NEW YORKO AKADEMIKAI SKAUTAI
maloniai kviečia visus atvykti į

tradicinius Kalėdų šokius

š. m. gruodžio 25 d., 7:30 v. v.
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
Įėjimo auka 4 dol. iki 9 val. vak.,
vėliau atvykusiems — 6 dol.
Neatsinešami savi gėrimai.